

SPARKASSE BANK DD BIH

Finansijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. decembra 2020. i
izvještaj nezavisnog revizora

	Stranica
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 7
Izvještaj o finansijskom položaju	8
Izvještaj o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	9
Izvještaj o promjenama na kapitalu	10
Izvještaj o novčanim tokovima	11
Napomene uz finansijske izvještaje	12 – 96

Odgovornost za finansijske izvještaje

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava je dužna pripremiti finansijske izvještaje za svaku finansijsku godinu, koji daju istinit i pošten prikaz finansijskog stanja Banke i rezultata njenog poslovanja i novčanih tokova u skladu s važećim računovodstvenim standardima, i odgovorna je za održavanje odgovarajuće računovodstvene evidencije koje omogućavaju pripremu finansijskih izvještaja u bilo kojem trenutku. Uprava je općenito odgovorna za poduzimanje koraka koji su razumno dostupni radi zaštite imovine Banke i za sprečavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima i dosljedno ih primjenjuje; za donošenje odluka i procjena koje su razumne; i za pripremu finansijskih izvještaja na osnovu vremenske neograničenosti vremena, osim ako je neprikladno pretpostaviti da će Banka nastaviti s poslovanjem.

Uprava je odgovorna za podnošenje godišnjeg izvještaja Nadzornom odboru, zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor treba odobriti godišnje finansijske izvještaje za podnošenje Skupštini na usvajanje.

Finansijske izvještaje na stranicama od 8 do 96 odobrila je Uprava 9. aprila 2021. godine za izdavanje Nadzornom odboru, a ispod su potpisani u ime Banke:

Za i u ime Sparkasse Bank d.d. BiH:

Amir Softić
Predsjednik Uprave

Igor Bilandžija
Član Uprave

Izvještaj nezavisnog revizora

Dioničarima Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina:

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji u svim značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno finansijski položaj Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina („Banka”) na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate poslovanja i novčane tokove Banke za godinu završenu na taj dan, u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Predmet revizije

Finansijski izvještaji Banke obuhvataju:

- izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2020. godine;
- izvještaj o dobitku ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na taj dan;
- izvještaj o promjenama u kapitalu za godinu završenu na taj dan;
- izvještaj o novčanim tokovima za godinu završenu na taj dan; i
- napomene uz finansijske izvještaje, koji uključuju značajne računovodstvene politike i druga objašnjenja.

Osnova za mišljenje

Našu reviziju obavili smo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MRevS). Naše odgovornosti u skladu s tim standardima detaljnije su opisane u sekciji Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Nezavisnost

Nezavisni smo u odnosu na Banku u skladu sa Kodeksom etičkog ponašanja za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standard za nezavisnost) izdatim od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeks), kao i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ispunili smo i naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Naš pristup reviziji

Pregled

Značajnost

- Ukupna značajnost:
1.736 hiljada bosansko-hercegovačkih konvertibilnih maraka („BAM“), što predstavlja 0,8% neto imovine Banke

Ključna pitanja revizije

- Izračun ispravke vrijednosti za kreditne gubitke od kredita i potraživanja od komitenata

Kao dio kreiranja naše revizije, utvrdili smo značajnost i procijenili rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena Uprave, kao što su, na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i kod svake revizije, obavili smo također i postupke vezano za rizik od zaobilaženja internih kontrola od strane Uprave, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare.

Prilagodili smo obim revizije sa ciljem da obezbjedimo primjenu dovoljnih procedura za potrebe izražavanja mišljenja o finansijskim izvještajima kao cjelini, pri čemu smo vodili računa o strukturi Banke, računovodstvenim procesima i sistemima kontrola, kao i djelatnosti u kojoj Banke posluje.

Značajnost

Na obim naše revizije uticalo je primjena načela značajnosti. Revizija je kreirana na način da se stekne razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže značajna pogrešna prikazivanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati kao posljedica prevare ili greške. Pogrešna prikazivanja se smatraju značajnim ukoliko se opravdano može očekivati da bi ona mogla, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke donesene na osnovu finansijskih izvještaja.

Na osnovu naše profesionalne prosudbe, definisali smo određene kvantitativne pragove značajnosti, kao i nivo opšte značajnosti na nivou za finansijske izvještaje kao cjelinu, kao što je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, uz kvalitativne faktore, pomogli u određivanju obima revizije, vrste, vremenskog okvira i obima revizijskih procedura, kao i utvrđivanju efekata pogrešnih prikazivanja, ukoliko postoje, pojedinačno ili zbirno, na finansijske izvještaje kao cjelinu.

Nivo opšte značajnosti**1.736 hiljada BAM**

Osnova za definisanje**0,8% neto imovine Banke**

0.8% od neto imovine procijenjeno je u fazi planiranja revizije. Ponovna procjena nivoa materijalnosti, koja je izvršena tokom revizije, nije zahtjevala ažuriranje nivoa materijalnosti zbog nedostatka značajnog uticaja na plan revizije.

Obrazloženje za primijenjeni nivo značajnosti

U kontekstu strukture dioničara Banke, koja je u cjelosti u vlasništvu međunarodne grupacije, i uzimajući u obzir interese ostalih ključnih zainteresovanih strana – regulatora, deponenata, povjerilaca i drugih – čiji primarni fokus je kapitalna adekvatnost Banke i sposobnost da izmiruje svoje obaveze, smatramo odgovarajućim da značajnost bude određena u odnosu na kapitalne resurse Banke, koristeći neto imovinu kao za kapital u svrhu određivanja značajnosti.

Opredijelili smo se za stopu od 0.8% jer smatramo da je unutar prihvatljivih kvantitativnih kriterija za navedenu osnovu u datim okolnostima.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila od najvećeg značaja prilikom obavljanja naše revizije finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, kao i pri formiranju našeg mišljenja, te o njima ne izražavamo posebno mišljenje.

Ključno pitanje revizije

Izračun ispravke vrijednosti za kreditne gubitke od kredita i potraživanja od komitenata

Pogledati Napomenu 33 „Upravljanje rizicima“, Napomenu 4 „Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvori procjene“, Napomenu 25 „Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz finansijskih instrumenata“ i Napomenu 8 „Finansijska imovina po amortiziranom trošku“ uz finansijske izvještaje za detaljne informacije o očekivanim kreditnim gubicima („ECL“) od kredita i potraživanja od komitenata.

Na dan 31. decembar 2020. godine, bruto krediti i potraživanja od komitenata i ispravka vrijednosti za kreditne gubitke iznosili su 1.241.448 hiljada BAM, odnosno 83.337 hiljada BAM.

Fokusirali smo se na ovo područje tokom revizije zbog značaja iznosa koji su uključeni u finansijske izvještaje, kao i zbog toga što Uprava donosi složene i subjektivne procjene kako o vremenskom toku, tako i o veličini ECL-a, što ga čini složenim područjem računovodstva.

Za kredite u Fazi 1, ispravke vrijednosti za ECL se obično zajednički mjere u iznosu jednakom ECL-u od 12 mjeseci. Ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, ispravke vrijednosti za kreditne gubitke mjere se kao ECL tokom trajanja ugovora. Za kredite u statusu neizmirenja obaveza za koje se smatra da nisu pojedinačno značajni, ECL se procjenjuje na grupnom nivou.

U svim gore navedenim slučajevima ECL se određuje koristeći ključne pretpostavke kao što su vjerovatnoća da komitent počne sa kašnjenjem u plaćanju i dođe u status neizmirenja obaveza („PD“), definicija značajnog povećanja kreditnog rizika, izloženost po kreditima koji su u statusu neizmirenja obaveza („EAD“) i procijenjeni gubici od kredita koji su u statusu neizmirenja obaveza („LGD“). Statistički modeli koriste se za određivanje ključnih pretpostavki, uključujući različite buduće makroekonomske scenarije.

Za kredite koji su u statusu neizmirenja obaveza za koje se smatra da su značajni na nivou komitenta, ECL se određuje na individualnoj osnovi. U tim se slučajevima ECL određuje pomoću ključnih pretpostavki kao što su vjerovatnoće scenarija, očekivani novčani tokovi kao i očekivani prihodi od realizacije kolaterala (gdje je to primjenljivo).

Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („FBA“) objavila je Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja propisuje minimalne stope umanjivanja vrijednosti pri izračunu ECL-a. Odluka se primjenjuje od 1. januara 2020. godine pa nadalje. Stope propisane Odlukom nadjačavaju rezultate procjena statističkih modela kako je gore objašnjeno u onim slučajevima kada stope date Odlukom dovode do viših nivoa ECL-a.

Takođe, 2020. godine, zbog Covid-19 pandemije, slijedeći kriterije koje je postavila FBA, Banka je odobrila moratorijume na otplatu kredita od strane komitenata, što je, zajedno s opštim uticajem Covid-19 pandemije na tržišne i makroekonomske prognoze, značajno uticalo na ključne pretpostavke koje je Uprava donijela u procjeni ECL-a.

Kako smo pristupili ključnom pitanju revizije

Naš revizijski pristup uključio je sljedeće procedure:

- Stekli smo detaljno razumijevanje metodologije izračuna ECL-a koju je primjenila Banka, te prilagođavanja izvršenih na modelu kao rezultat provedbe Odluke. Takođe smo stekli razumijevanje prilagođavanja izvršenih na modelu kao rezultat procjene Uprave o uticaju Covid-19 i procijenili smo njihovu usklađenost sa važećim zahtjevima. Angažirali smo naše tehničke stručnjake za kreditni rizik kako bi nam pomogli u kompletiranju ove procjene.
- Procijenili smo značajne kontrolne aktivnosti u upravljanju kreditnim rizikom i poslovnim procesima kreditiranja i testirali ključne kontrole, prema potrebi.
- Procijenili smo kontrolne aktivnosti i testirali ključne kontrole u području kritičnih podataka, uključujući proces dodjele kredita i potraživanja od komitenata u odgovarajuće ECL nivoe kreditnog rizika i procjenu kolaterala, a takođe smo procijenili okvir za nezavisnu provjeru PD i LGD modela, rezultate validacije parametara rizika i sveukupno upravljanje modelom za izračunavanje ECL-a.
- Testirali smo tačnost kritičnih podataka u izvornim sistemima i njihov unos u sistem za ECL izračun (PD, LGD i rangiranje komitenata).
- Procijenili smo postupak uključivanja informacija o budućim kretanjima u procjenu ECL-a.
- Testirali smo statističke modele koje je Uprava koristila za utvrđivanje ključnih pretpostavki (PD, LGD, EAD) kako bismo procijenili da li je postupak izračuna bio u skladu s našim očekivanjima.
- Analizirali smo analizu osjetljivosti za PD kako bismo razumjeli i diskutovali o ovom pokretaču neizvjesnosti procjene na kojem se zasniva ECL model.
- Testirali smo, na uzorku, prikladnost dodjele kredita u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika u skladu sa internim metodologijama Banke.
- Testirali smo, na uzorku, odobrenja za moratorijume i dodjele kredita pod moratorijumima u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika, uključujući preklapanja nivoa kreditnog rizika.
- Verifikovali smo izračun gubitaka od modifikacija izloženosti pod moratorijumom.
- Verifikovali smo usklađenost rezultata sistema za ECL izračun sa računovodstvenim evidencijama.
- Testirali smo, na uzorku, adekvatnost pojedinačnih ispravki vrijednosti za kreditne gubitke, procjenjujući prognoziranje scenarije i procijenjene očekivane novčane tokove.
- Testirali smo, na uzorku, provedbu Odluke u vezi minimalnih stopa umanjivanja vrijednosti.

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinitu i fer prezentaciju u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole za koje Uprava utvrdi da su neophodne za sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prevare ili greške.

Prilikom pripreme finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenu sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja, ako je to primjenjivo, te za korištenje vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako Uprava namjerava likvidirati Banku ili prestati sa poslovanjem ili nema realnu alternativu nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su da dobijemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prevare ili greške, te da izdamo revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje, ako ono postoji. Pogrešna prikazivanja mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim, pojedinačno ili zbirno, ako se može razumno očekivati da utiču na ekonomske odluke korisnika donesenih na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MRevS, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, nastalog bilo uslijed prevare ili greške, kreiramo i sprovodimo revizijske procedure kao odgovor na spomenute rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji predstavljaju dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare veći je od rizika neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed greške, budući da prevara može uključiti tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešno prikazivanje podataka ili zaobilaženje sistema internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo kreirali revizijske procedure koje su primjerene u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti sistema internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo adekvatnost primijenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena i objavljivanja izvršenih od strane Uprave.

- Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene koncepta vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane Uprave, i na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji značajna neizvjesnost u pogledu događaja, odnosno stanja koji može da podstakne značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji visok stepen neizvjesnosti, dužni smo da u našem revizorskom izvještaju skrenemo pažnju na odgovarajuća objavljivanja u finansijskim izvještajima, odnosno da, u slučaju neadekvatnih objavljivanja, modifikujemo naše mišljenje. Zaključke donosimo na osnovu revizijskih dokaza pribavljenih do datuma našeg revizorskog izvještaja. Ipak, budući događaji, odnosno stanja mogu dovesti do toga da Banka prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objavljivanja da li finansijski izvještaji prikazuju transakcije i događaje na način koji obezbjeđuje realnu i objektivnu prezentaciju.

Između ostalog, mi komuniciramo s Nadzornim odborom o planiranom obimu i vremenu revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući bilo kakve značajne nedostatke sistema internih kontrola uočene tokom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu Nadzornom odboru da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti, te da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se razumno može smatrati da utiču na nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o odgovarajućim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s Nadzornim odborom, mi određujemo ona pitanja koja su od najvećeg značaja za reviziju finansijskih izvještaja za tekući period i koja, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Ova pitanja su opisana u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakonska regulativa ne dopušta njihovo javno objavljivanje, ili kada, u izuzetno rijetkim slučajevima, utvrdimo da spomenuta pitanja ne treba objavljivati u našem revizorskom izvještaju, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objavljivanja nadmašile koristi javnog interesa od takve objave.

Ovlašteni revizor angažovan kao ključni partner na projektu revizije, nakon koje revizor izdaje Izvještaj nezavisnog revizora je Mirza Bihorac.

Za i u ime PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Mirza Bihorac
Direktor i ovlašteni revizor

9. april 2021. godine

Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2020. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	31. decembar 2019.	31. decembar 2020.
Imovina			
Novac i novčana sredstva	5	248.957	331.519
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost mjeri kroz bilans uspjeha	6	111	111
<i>Vlasnički instrumenti</i>	6	111	111
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	7	159.179	163.137
<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	7	159.179	163.137
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	8	1.121.611	1.158.111
<i>Kredit i potraživanja od kreditnih institucija</i>		73.895	64.269
<i>Kredit i potraživanja od klijenata</i>		1.047.716	1.093.842
Nekretnine i oprema	9	33.959	35.641
Ulaganja u nekretnine	9	3.497	1.025
Nematerijalna imovina	9	3.582	5.031
Ulaganja u pridružena društva	10	595	607
Tekuća porezna imovina		1.226	1.467
Odgodjena porezna imovina	28	629	1.829
Ostala imovina	11	6.928	6.142
Ukupno imovina		1.580.274	1.704.620
Obaveze i kapital			
Finansijske obaveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		1.336.813	1.459.245
<i>Depoziti od banaka</i>	12	136.903	146.649
<i>Obaveze po uzetim kreditima</i>	13	51.044	38.836
<i>Depoziti od klijenata</i>	14	1.148.866	1.273.760
Obaveze finansijskog najma	15	2.325	3.145
Rezervisanja	16	5.820	9.084
Tekuće porezne obaveze	28	-	-
Ostale obaveze	17	11.976	10.544
Ukupne obaveze		1.356.934	1.482.018
Dionički kapital	18	86.473	86.473
Dionička premija		3.000	3.000
Akumulirana dobit		130.026	128.937
Rezerve fer vrijednosti		3.841	4.192
Ukupno kapital		223.340	222.602
Ukupno obaveze i kapital		1.580.274	1.704.620

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2019.	2020.
Neto kamatni prihod	19	46.219	44.908
<i>Kamatni prihod</i>		55.656	54.705
<i>Kamatni trošak</i>		-9.527	-9.797
Neto prihod od naknada i provizija	20	20.283	20.062
<i>Prihod od naknada i provizija</i>		26.272	25.755
<i>Trošak od naknada i provizija</i>		-5.989	-5.693
Ostali slični troškovi		-893	-439
Prihod od dividendi	21	373	286
Neto rezultat iz trgovanja	22	4.110	2.854
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	23	430	327
Troškovi zaposlenih	24	-20.774	-20.750
Ostali administrativni troškovi	24	-16.227	-16.391
Amortizacija	24	-5.189	-5.356
Umanjenje vrijednosti koja proizlazi iz finansijskih instrumenata	25	-2.681	-13.438
Ostali operativni prihodi	26	9.360	13.536
Ostali operativni rasodi	27	-9.123	-12.604
Dobit prije poreza		25.798	12.995
Porez na dobit	28	-2.312	-987
Neto rezultat za razdoblje		23.486	12.008
Ostala sveobuhvatna dobit		2.424	351
<i>Stavke koje se mogu reklasifikovati u dobitak ili gubitak</i>		2.424	351
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		2.693	-228
Odgođeni porezi na stavke koje se mogu reklasifikovati		-269	579
<i>Stavke koje se neće reklasifikovati u dobitak ili gubitak</i>		-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit		25.910	12.359
Zarada po dionici			
Osnovna i razrijeđena zarada	29	27,16	13,89

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**Izvještaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Revalorizaci one rezerve	Ukupno kapital
1. januar 2019.	86.473	3.000	106.539	1.418	197.430
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	23.487	2.423	25.910
<i>Dobitak za period</i>	-	-	23.487	-	23.487
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	2.423	2.423
31. decembar 2019.	86.473	3.000	130.026	3.841	223.340
31. decembar 2019.	86.473	3.000	130.026	3.841	223.340
Usvajanje regulatornih zahtjeva - Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (Napomena 2a)	-	-	-13.097	-	-13.097
1. januar 2020.	86.473	3.000	116.929	3.841	210.243
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	12.008	351	12.359
<i>Dobitak za period</i>	-	-	12.008	-	12.008
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	351	351
31. decembar 2020.	86.473	3.000	128.937	4.192	222.602

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanim tokovima

za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2019.	2020.
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	25.799	12.995
<i>Usklađenja:</i>		
Amortizacija (Napomena 24.)	5.189	5.356
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	6.829	14.165
Dobit po osnovu prodaje materijalne i nematerijalne imovine neto	-143	90
Ostali troškovi po ugovorima o najmu	-2.250	244
Kamati rashodi od MSFI 16 prepoznati kroz bilans uspjeha	265	44
Kamatni prihod od finansijskih instrumenata koji se priznaju po FV kroz OSD	-2.022	-1.795
Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha (Napomena 21.)	-373	-286
<i>Promjene u imovini i obavezama:</i>	33.294	30.812
Neto povećanje plasmana kod drugih banaka, prije umanjena	-38.238	9.620
Neto povećanje kredita i potraživanja, prije umanjena	-76.520	-69.005
Neto povećanje ostale imovine, prije umanjena	-11.445	-2.921
Neto povećanje obaveza prema klijentima	95.998	124.894
Neto smanjenje obaveza prema bankama	-6.171	-2.462
Neto smanjenje rezervisanja	-285	392
Neto (smanjenje) / povećanje ostalih obaveza	2.827	-1.500
Novac iz poslovnih aktivnosti	-540	89.831
Plaćeni porez na dobit	-2.647	-987
NETO NOVAC (KORIŠTEN) / OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	-3.187	88.844
Investicijske aktivnosti		
Odlivi po osnovu nabavke finansijske imovine koja se vodi po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-31.123	-996
Nabavka materijalne i nematerijalne imovine	-4.486	-4.093
Prilivi po osnovu prodaje materijalne i nematerijalne imovine	1.550	2
Primljena dividenda	373	286
NETO NOVAC KORIŠTEN U INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	-33.686	-4.801
Finansijske aktivnosti		
Otplata glavnice najma	-1.026	-1.437
Otplata kamate najma	-265	-44
NETO NOVAC KORIŠTEN U FINANSIJSKIM AKTIVNOSTIMA	-1.291	-1.481
NETO POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKIVALENATA	-38.164	82.562
NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI 1. JANUARA	287.121	248.957
NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI 31. DECEMBRA	248.957	331.519

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPŠTI PODACI

Historija i osnivanje

SPARKASSE Bank dd BiH („Banka“) registrovana je 9. jula 1999. godine kod nadležnog suda u Sarajevu, pod brojem U/I-1291/99. Dana 28. jula 1999. godine Banka je dobila dozvolu za rad od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu „FBA“) broj 01-376/99. Sjedište Banke je u Sarajevu, u ulici Zmaja od Bosne 7.

Većinski dioničar Banke je Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz Austrija u 100% vlasništvu. Krajnji vlasnik je Erste Group BANK AG, Beč, Austrija. Konsolidovani finansijski izvještaji Erste Group se mogu dobiti na adresi: Am Belvedere 1, Beč, Austrija.

Osnovna djelatnost Banke

Banka pruža bankarske usluge putem razvijene mreže poslovnica u Bosni i Hercegovini i to:

1. primanje svih vrsta novčanih depozita i drugih novčanih sredstava;
2. davanje i uzimanje kredita i finansijski lizing;
3. davanje svih oblika novčanog jemstva;
4. učešće, kupovina i prodaja instrumenata tržišta novaca i kapitala za svoj i tuđi račun;
5. usluge platnog prometa i prenosa novca;
6. kupovina i prodaja strane valute;
7. izdavanje i upravljanje sredstvima plaćanja (uključujući kreditne kartice, putne i bankarske čekove);
8. pohranjivanje i upravljanje vrijednosnim papirima i drugim vrijednostima;
9. usluge finansijskog menadžmenta;
10. kupovina i prodaja vrijednosnih papira;
11. usluge faktoringa i forfeting;
12. usluge posredovanja u osiguranju u skladu sa propisima koji uređuju posredovanje u osiguranju;
13. druge poslove koji proizilaze iz tačke 1-12. ovog člana i ostale poslove iz poslovanja d.d.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPŠTI PODACI

Upravna tijela Banke

Nadzorni odbor:

Gerhard Maier	Predsjednik
Renate Ferlitz	Član
Maximilian Clary und Aldringen	Član
Ismeta Čardaković	Nezavisni član
Željko Šain	Nezavisni član

Uprava:

Amir Softić	Predsjednik Uprave od 1. februara 2021., Član Uprave od 31. januara 2021.
Sanel Kusturica	Predsjednik Uprave do 31. januara 2021.
Igor Bilandžija	Član Uprave od 18. oktobra 2020., vršilac dužnosti Člana Uprave od 26. augusta 2020. do 17. oktobra 2020.
Amer Hadžikadić	Član Uprave od 1. februara 2021.
Nedim Alihodžić	Član Uprave do 20. augusta 2020.

Odbor za reviziju

Zlatan Jašarević	Predsjednik
Sandra Petrcizek – Mahr	Član
Aida Sivo – Rahimić	Član
Damir Sokolović	Član
Andrea Rainer	Član

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVA PRIPREME

a) Osnova za izradu

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine („FBiH“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH, Zakonu o bankama FBiH i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo FBiH donesenim na osnovu spomenutih zakona.

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).
- Zakon o bankama FBiH propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, ovim zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.
- Agencija za bankarstvo FBiH je usvojila Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (u daljem tekstu „Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz izračuna ispravke vrijednosti za kreditne gubitke zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtijevane MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“). Odluka ima utjecaj i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MSFI).

U skladu sa odredbama Odluke, Banka je na dan 31. decembra 2020. godine kreirala veće ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od 11.258 hiljada u odnosu na iznos izračunat korištenjem internog modela Banke u skladu sa zahtevima MSFI 9. Ova razlika je nastala iz sljedećih razloga:

- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u fazi 1 kreditnog rizika - razlika u iznosu od 642 hiljade KM (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke),
- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u fazi 2 kreditnog rizika - razlika u iznosu od 2.919 hiljada KM (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke),
- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 25. Odluke za izloženosti u fazi 3 kreditnog rizika (nekvalitetna aktiva) - razlika u iznosu od 7.687 hiljada KM, od čega se iznos od 6.108 hiljada KM odnosi na izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom, iznos od 1.579 hiljada KM odnosi se na izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom ili djelomično osigurane kolateralom (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke),
- primjena minimalnih stopa obezvredjenja propisanih članom 26. Odluke za potraživanja od kupaca, faktoring i ostala potraživanja - razlika u iznosu od 10 hiljada KM.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

a) Osnova pripreme (nastavak)

Prethodno opisane razlike između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u FBiH i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja imale su za rezultat sljedeće efekte*:

	1. Januar 2020	31. Decembar 2020.
Smanjenje imovine	-11,717	-10,343
Povećanje obaveza	-1,380	-915
Smanjenje kapitala	13,097	11,258
Neto rezultat za razdoblje	-	2,677

**Napomena: pozitivni iznosi predstavljaju povećanja a negativni smanjenja*

2.677 hiljada KM predstavlja smanjenje razlike između lokalne regulative i MSFI 9.

b) Osnove pripreme i osnova mjerenja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po revalorizovanim iznosima ili po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za leasing transakcije koje su u djelokrugu MSFI 16 i za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36. Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Banka može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene u slučaju ako promjena utiče samo na taj period, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

b) Osnove pripreme i osnova mjerenja (nastavak)

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Ovi finansijski izvještaji su zasebni samostalni finansijski izvještaji Banke.

Banka nije dužna predstavljati konsolidirane finansijske izvještaje jer su ispunjeni svi sljedeći uslovi (kako je propisano MRS-om 27.10):

- matica i ovisno društvo su u potpunom vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu drugog subjekta i njegovih drugih vlasnika, uključujući one koje koji inače nemaju pravo glasovanja i koji su obaviješteni o tome da matica neće prikazati konsolidirane finansijske izvještaje i tome se ne protive;
- dužničkim ili vlasničkim instrumentima ne trguje na javnom tržištu;
- matica nije podnijela, niti je u postupku podnošenja svojih finansijskih izvještaja komisiji za vrijednosne papire ili drugoj regulatornoj organizaciji radi izdavanja bilo koje vrste instrumenata na javnom tržištu;
- krajnji ili bilo koja posredni vlasnik matice sastavlja konsolidirane finansijske izvještaje za javnu uporabu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

c) Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Financijski izvještaji su predstavljeni u bosanskim konvertibilnim markama ("BAM"), što je operativna valuta. Iznosi se zaokružuju na najbližu hiljadu (osim ako nije drugačije naznačeno).

Centralna banka Bosne i Hercegovine ("Centralna banka" ili "CBBiH") primijenila je kurs zasnovan na "valutnom odboru" prema kojem se KM mijenja u EUR u omjeru 1: 1,95583 (ovaj je kurs korišten u 2020. i 2019.). Očekuje se da će se ovaj kurs nastaviti u doglednoj budućnosti.

d) Procjene i prosudbe

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim regulatornim zahtjevima za banke primjenjivim u FBiH (uključujući MSFI zahtjeve) zahtjeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

e) Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

f) Operativno okruženje Banke

Bosna i Hercegovina pokazuje određene karakteristike tržišta u razvoju. Dana 12. marta 2020. godine Svjetska zdravstvena organizacija proglasila je izbijanje COVID-19 globalnom pandemijom. Kao odgovor na pandemiju, FBiH vlast je preduzela brojne mjere pokušavajući da zaustavi širenje i utjecaj COVID-19, kao što su zabrane putovanja i ograničenja, karantin i druga ograničenja na poslovne aktivnosti, uključujući zatvaranje. Gore navedene mjere su postepeno ublažavane tokom 2020. i 2021. godine. Te mjere su, između ostalog, ozbiljno ograničile ekonomsku aktivnost u Bosni i Hercegovini i imale su negativan utjecaj, a mogle bi i dalje negativno utjecati na preduzeća, učesnike na tržištu, klijente Banke, kao i na BiH i globalnu ekonomiju u nepoznatom vremenskom periodu.

Procjenjuje se da će se ukupna ekonomska aktivnost u Bosni i Hercegovini u 2020. godini, mjerena realnim kretanjem bruto domaćeg proizvoda (BDP), smanjiti za 4.2% odnosu na 2019. Godišnja stopa inflacije procjenjuje se na -1.4% a stopa nezaposlenosti je bila 17.11%.

Uprava poduzima potrebne mjere kako bi osigurala održivost poslovanja Banke i podržala svoje klijente i zaposlenike, kao što su:

- Održavanje operativnog poslovanja (stroga pravila koja se odnose na broj ljudi na radnom mjestu, koji nose maske, zaposlene koji rade od kuće, itd.);
- Povećanje mogućnosti digitalnih usluga (povećanje transakcija izvršenih bez odlaska u kancelarije);
- Pružanje odgođenih plaćanja rata kredita do 12 mjeseci;

Buduće efekte trenutne ekonomske situacije i gore navedene mjere teško je predvidjeti, a trenutna očekivanja i procjene menadžmenta mogu se razlikovati od stvarnih rezultata.

U svrhu mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“) Banka koristi pouzdane informacije koje su orjetnirane ka budućnosti, uključujući prognoze makroekonomskih varijabli. Međutim, kao i kod bilo koje ekonomske prognoze, projekcije i vjerovatnoće njihovog nastanka podložne su visokom stepenu inherentne nesigurnosti i stoga se stvarni ishodi mogu značajno razlikovati od projiciranih.

U martu 2020. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) naglasio je u svojim edukacijskim materijalima da se mora primijeniti odgovarajuća procjena pri utvrđivanju efekata COVID-19 na očekivane kreditne gubitke prema MSFI 9, s obzirom na značajnu neizvjesnost koja postoji, a posebno kada se procjenjuju budući makroekonomski uslovi. Pogoršane ekonomske prognoze uzrokovale su i vjerovatno će i dalje uzrokovati povećanje očekivanih kreditnih gubitaka, a time i veću nestabilnost dobiti ili gubitka.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Značajne računovodstvene politike

Osim promjena u računovodstvenim politikama koje su rezultat regulatornih zahtjeva koje propisuje Agencija za bankarstvo FBiH, koje stupa na snagu od 1. januara 2020. godine, dolje iznesene računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sve godine predstavljene u ovim finansijskim izvještajima.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Banka ima značajan uticaj, a koji nije ni zavisno društvo, niti udio u zajedničkom ulaganju. Značajan uticaj je ovlast da učestvuje u donošenju odluka u finansijskim i poslovnim politikama toga subjekta, ali ne i kontrolu niti zajedničku kontrolu nad politikama.

Mjerenje i priznavanje ulaganja u pridružena društva u finansijskim izvještajima

Ulaganja u zavisna i pridružena društva u finansijskim izvještajima iskazano je po trošku manje bilo kakvog umanjenja vrijednosti pojedinačnih investicija ako je to potrebno.

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi od kamata se iskazuju po načelu vremenske osnove, u odnosu na ostatak glavnice i primijenjenoj efektivnoj kamatnoj stopi koja je jednaka diskontiranom procijenjenom budućem novčanom toku tokom očekivanog operativnog vijeka finansijskog sredstva do njenog neto knjigovodstvenog iznosa.

Naknade za odobrenje kredita se nakon odobrenja i povlačenja kreditnih sredstava odgađaju, (zajedno s povezanim direktnim troškovima odobrenja) i priznaju kao usklađenje efektivnog prinosa na kredit tokom perioda kreditiranja.

Kamate na depozite se pripisuju glavnici ako je to ugovorom predviđeno. Obračun prihoda od kamate se obustavlja kada se ustanovi da nije izvjestan. Suspendirana kamata se iskazuje kao prihod kada se naplati.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Poreski rashod se temelji na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne.

Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum bilansa i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi. Banka ima obavezu plaćanja raznih direktnih poreza, koji su iskazani u okviru administrativnih troškova.

Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ("CBBH") i stanja na žiro računima kod drugih banaka.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod Centralne banke, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

Finansijski instrumenti

Priznavanje

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Klasifikacija i mjerenje

Prema MSFI-u 9 sva finansijska imovina i obaveze treba se priznati u izvještaju o finansijskom položaju i mjeriti u skladu sa dodijeljenim kategorijama mjerenja.

Klasifikacija finansijske imovine, pri početnom priznavanju, ovisi o:

- i. poslovnom modelu Banke za upravljanje finansijskom imovinom – određuje se na osnovi poslovnog cilja upravljanja finansijskom imovinom odnosno procjene drži li se finansijska imovina radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje finansijske imovine ili samo radi prodaje
- ii. karakteristikama ugovornih novčanih tokova finansijske imovine - određuje se na osnovu procjene jesu li ugovorni novčani tokovi finansijske imovine samo plaćanje glavnice i kamata („SPPI“) na preostali iznos glavnice

Primjena ovih kriterija dovodi do klasifikacije finansijske imovine u tri kategorije mjerenja.

Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku

Finansijska sredstva su mjerena po amortiziranom trošku ako se drže u poslovnom modelu čiji je cilj prikupljanje ugovornih novčanih tokova, a njihovi ugovorni novčani tokovi su SPPI.

U bilansu stanja ova sredstva se iskazuju po amortizovanom trošku, tj. bruto knjigovodstvenoj vrijednosti manjoj od bilo kakvog gubitka umanjenja. Prikazani su pod stavkom „Dati krediti i avansi klijentima“, „Ostala imovina“, „Plasmani kod drugih banaka“, „Obavezna rezerva kod Centralne banke“ i „Novac i računi kod banaka“. Novac i računi kod drugih banaka uključuju samo potraživanja (depozite) od centralnih banaka i kreditnih institucija koja se isplaćuju po zahtjevu. Isplativo po zahtjevu znači da oni mogu biti povučeni u bilo koje vrijeme ili sa rokom doznanke od samo jednog radnog dana ili 24 sata.

Prihodi od kamata na ova sredstva se izračunavaju metodom efektivne kamate i uključuju se u stavku „Prihodi od kamata i slični prihodi“ u okviru „Neto prihod od kamata“ u izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici ili gubici od umanjenja vrijednosti uključeni su u stavku „Gubici od umanjenja vrijednosti i rezervisanja“. Dobici i gubici od prestanka priznavanja (kao što je prodaja) imovine iskazuju se pod stavkom „Ostali poslovni prihodi“.

U Banci, finansijska sredstva po amortizovanom trošku predstavljaju najveću kategoriju mjerenja, koja uključuje veliku većinu kreditnih poslova prema klijentima, međubankarskom kreditnom poslovanju, depozitima kod centralnih banaka, iznosima u toku poravnanja, trgovinskim i drugim potraživanjima.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD)

Finansijska sredstva dužničkog instrumenta se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD) ako su ugovorni novčani tokovi u skladu sa SPPI i drže se u okviru poslovnog modela čiji je cilj postignut prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom imovine. U izvještaju o finansijskom položaju, uključeni su kao „finansijsko sredstvo po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“.

Prihod od kamata na ovu imovinu izračunava se primjenom metode efektivne kamatne stope i uključen je u stavku „Prihodi od kamata“ pod „Neto prihod od kamata“ u izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici i gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha kao „Gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja“ dok se u izvještaju o finansijskom položaju prikazuju kroz kapital (OSD). Kao rezultat, uticaj na izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti je isti kao i kod finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku.

Razlika između fer vrijednosti po kojoj se imovina iskazuje u bilansu stanja i komponente amortiziranog troška se priznaje kao akumulirana ostala sveobuhvatna dobit u kapitalu, posebno u okviru revalorizacijske rezerve u izvještaju o promjenama u kapitalu. Promjena za period iskazana je kao OSD u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao „Revalorizacione rezerve“. Kada se finansijsko sredstvo prestaje priznavati, iznos koji je prethodno akumuliran u OSD se reklasificira u dobit ili gubitak i iskazuje kao „Ostali poslovni prihodi“.

Banka klasificira ulaganja u dužničke vrijednosne papire mjerene prema FVOSD. Oni su dio „držanje do naplate i prodaja“ poslovnog modela. Oni se odnose na različite poslovne ciljeve, kao što su ispunjavanje internih / eksternih uslova za rizik likvidnosti i efikasno plasiranje viška strukturne likvidnosti, strateških pozicija odlučениh od strane upravnog odbora, pokretanje i podsticanje odnosa sa klijentima, zamjena kreditnog poslovanja ili drugih aktivnosti poboljšanja prinosa. Zajednička osobina investicija u dužničke instrumente na FVOSD je da je aktivna optimizacija prinosa putem prodaje integralna u postizanju ciljeva. Prodaja se vrši kako bi se optimizirala pozicija likvidnosti ili ostvarili dobici / gubici po fer vrijednosti. Kao rezultat toga, poslovni ciljevi postižu se i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom vrijednosnih papira.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVBU)

Postoje razni razlozi za dodjeljivanje fer vrijednosti finansijskim sredstvima kroz bilans uspjeha (FVBU):

Finansijska sredstva čiji ugovorni novčani tokovi se ne smatraju SPPI automatski se mjere na FVBU. U poslovanju Banke to se ne odnosi na zajmove klijentima i dužničke vrijednosne papire. Glavni razlog za neuspjeh u procjeni SPPI-a je da one imaju kritične klauzule kamata koje ne prolaze kvantitativno testiranje koje zahtijeva MSFI 9.

Klasifikacija i naknadno mjerenje finansijskih obaveza

Finansijske obaveze klasifikuju se kao amortizirani trošak, osim ako se mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku prikazane su u izvještaju o finansijskom položaju na poziciji 'Finansijske obaveze mjerene po amortiziranom trošku'. Pod tom pozicijom uključeni su 'Depoziti banaka', 'Depoziti klijenata', 'Pozajmice' i 'Ostale finansijske obaveze'.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku (nastavak)

Kod naknadnog mjerenja finansijskih obaveza po amortiziranom trošku, troškovi kamata priznaju se u izvještaj o bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope a prikazuju se na poziciji 'Kamatni trošak' pod 'Neto kamatni prihod' u izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici ili gubici nastali kao rezultat prestanka priznavanja finansijske obaveze priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha te prikazuju na poziciji 'Ostali dobiti ili gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha'.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

MSFI 9 model očekivanog kreditnog gubitka uključuje tri faze, odnosno tri nivoa kreditnog rizika, pri čemu se finansijska imovina kreće kroz faze kako se mijenja njena kreditna kvaliteta.

	Faza 1	Faza 2	Faza 3
Očekivani gubitak	U periodu od 12 mjeseci	U cijelom periodu trajanja kredita	U cijelom periodu trajanja kredita
Kriterij za grupisanje i određivanje nivoa rizika	Kašnjenje ≤30 dana Klijent nije u statusu neizmirivanja obaveza po bilo kojem osnovu	Kašnjenje ≥31 dan ≤90 dana Pogoršanje položaja klijenta Klijent nije u statusu neizmirivanja obaveza po bilo kojem osnovu Značajna povećanja kreditnog rizika (SICR)	Kašnjenje >90 dana Klijent je u statusu neizmirivanja obaveza po bilo kom osnovu

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Finansijska imovina prestaje se priznavati ukoliko su ispunjeni sljedeći kriteriji:

- Ugovorna prava na novčane tokove finansijske imovine isteknu, ili
- Banka prenosi finansijsku imovinu pod uslovima koji zadovoljavaju kriterije prestanka priznavanja.

Prilikom prenosa finansijske imovine potrebno je procijeniti obim u kojem se zadržavaju rizici i povrati vlasništva od te finansijske imovine. U tom slučaju:

- ako se prenesu suštinski svi rizici i povrati od vlasništva finansijske imovine, prestaje se priznavati finansijska imovina,
- ako se ne prenesu niti zadržavaju suštinski svi rizici i povrati od vlasništva finansijske imovine, finansijska imovina se prestaje priznavati ako je i kontrola nad tom finansijskom imovinom prenesena.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske imovine zbog značajnih promjena ugovornih uslova

U kreditnom poslovanju Banke može doći do promjena ugovornih uslova finansijske imovine bilo kao rezultat pregovora radi prilagodbe izmijenjenim tržišnim uslovima ili radi sprečavanja finansijskih poteškoća klijenta, odnosno radi maksimiziranja mogućnosti naplate ako je klijent već u finansijskim poteškoćama.

Kao rezultat promjene uvjeta ili modifikacije ugovornih novčanih tokova finansijske imovine može doći do prestanka priznavanja finansijske imovine te priznavanja nove, izmijenjene finansijske imovine. Banka je definisala niz kriterija za prestanak priznavanja koji (kvalitativno ili kvantitativno) određuju da li je promjena ugovornih uvjeta finansijske imovine dovoljno značajna da zadovolji uslove za prestanak priznavanja.

Značajne modifikacije dovode do prestanka priznavanja izvornog finansijskog sredstva i inicijalnog priznavanja modifikovanog finansijskog sredstva kao novog finansijskog instrumenta. Oni uključuju sljedeće događaje:

- a) Promjena ugovornih uslova koja dovodi do promjene druge ugovorne strane;
- b) Promjenu valute ugovora (osim ako je promjena rezultat korištenja ugrađene opcije u izvornom ugovoru s unaprijed dogovorenim uvjetima promjene, ili ako je nova valuta vezana za izvornu valutu);
- c) uvođenje ugovora koji ne zadovoljavaju ne-SPPI test; i uklanjanje ugovorne karakteristike koja nije SPPI.

Neki kriteriji za prestanak priznavanja razlikuju da li se ugovorne modifikacije primjenjuju na dužnike koji se suočavaju sa finansijskim poteškoćama. Primjena određenih modifikacija na dužnike u finansijskim poteškoćama ne smatra se značajnom jer je cilj poboljšanje izgleda banke da nadoknadi potraživanja tako što će prilagoditi raspored otplate određenim finansijskim uvjetima tih dužnika. S druge strane, takve ugovorne modifikacije koje se primjenjuju na izvršne dužnike mogu se smatrati dovoljno značajnim da bi opravdale prestanak priznavanja, kao što je detaljnije objašnjeno u nastavku.

Iz ove perspektive, sljedeći kriteriji dovode do prestanka priznavanja, osim ako se ne smatraju 'forbearance mjerama', one se primjenjuju na klijente u defaultu ili su trigger za default:

- plan otplate izmijenjen je na način da se ponderisani preostali rok dospjeća imovine izmijeni za više od 100% i ne manje od dvije godine u odnosu na izvorno sredstvo;
- promena vremena / iznosa ugovornih novčanih tokova rezultirajući time da je sadašnja vrednost modifikovanih tokova gotovine (diskontovana po efektivnoj kamatnoj stopi prije modifikacije) različita za više od 2% bruto knjigovodstvene vrijednosti sredstva neposredno prije izmjene (kumulativna procjena uzimajući u obzir sve modifikacije koje su se dogodile u posljednjih dvanaest mjeseci); ili
- komercijalna pregovaranja pokrenuta od strane dužnika koji traže bolje uslove kao alternativu ponovnom finansiranju, dok postoji opcija za prijevremenu otplatu / rano prekidanje i dovoljno konkurentno tržište refinansiranja. Nadalje, troškovi koje bi dužnik imao u slučaju prijevremene otplate / prijevremenog raskida ugovora trebalo bi da budu ocijenjeni kao dovoljno niski da bi ga ne bi odbili. Ovaj otkazni rok se rijetko primjenjuje za kredite u fazi 2 i nikada u fazi 3.

Ako se ugovorne modifikacije koje se smatraju 'forbearance mjerama' primjenjuju na klijente u statusu neispunjavanja obaveza ili su triggeri za status neispunjenja obaveza toliko značajni da se kvalitativno procjenjuju kao ukidanje izvornih ugovornih prava, rezultiraju prestankom priznavanja.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske imovine zbog značajnih promjena ugovornih uslova (nastavak)

Primjeri takvih izmjena su:

- novi ugovor sa bitno drugačijim uslovima potpisan je kao dio restrukturiranja;
- konsolidacija višestrukih originalnih zajmova u jedan sa bitno različitim uslovima; ili transformacija revolving kredita u ne-revolving.

Izmjene ugovora koje dovode do prestanka priznavanja izvornih sredstava rezultiraju početnim priznavanjem novih finansijskih sredstava. Ako je dužnik u kašnjenju ili ako značajna modifikacija dovodi do neizvršenja obaveza, onda će se novo sredstvo tretirati kao POCI.

Ako dužnik nije u kašnjenju ili ako značajna modifikacija ne dovede do neispunjavanja obaveza, novo sredstvo priznato nakon prestanka priznavanja originalne imovine će biti u fazi 1. Za kredite koji se mjere po amortizovanoj vrijednosti, neamortizovani iznos naknada za izdavanje / troškove prijema iskazane u efektivnoj kamatnoj stopi prikazuju se kao 'Neto prihod od kamata' na datum prestanka priznavanja.

Za finansijsku imovinu mjerenu po FVBUu, bez obzira da li su u kašnjenju, dobiti i gubici od prestanka priznavanja uključuju se u iste stavke izvještaja o prihodima kao njihov rezultat mjerenja.

Za sredstva dužničkog instrumenta koja se ne mjere po FVBU-u i koja su predmet ugovornih modifikacija koja ne rezultiraju prestankom priznavanja, bruto knjigovodstvena vrijednost sredstva se usklađuje s priznavanjem dobiti ili gubitka od promjene u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Dobitak ili gubitak promjene je jednak razlici između bruto knjigovodstvene vrijednosti prije izmjene i sadašnje vrijednosti novčanih tokova na osnovu modificiranih termina diskontiranih s izvornom efektivnom kamatnom stopom. U izvještaju o bilansu uspjeha, dobitak ili gubitak modifikacije se prikazuje kao „Prihodi od kamata“ ako se izmjena odnosi na finansijsku imovinu u fazi 1. Za finansijsku imovinu u fazi 2 i 3 i finansijskoj imovini POCI, dobiti ili gubici prikazani su kao „Umanjenja vrijednosti i rezervisanja“.

Finansijska imovina – modifikacija

U situaciji kada je pregovaranje bilo podstaknuto finansijskim poteškoćama druge ugovorne strane i nesposobnosti da se prvobitno dogovorena plaćanja, Banka upoređuje originalne i revidirane očekivane novčane tokove sa imovinom da li su rizici i nagrade imovine u značajnoj veličini različiti kao rezultat ugovorne izmene. Ako se rizici i nagrade ne mijenjaju, modificirano sredstvo se u suštinski ne razlikuje od originalnog dobra i izmjena ne rezultira nepriznavanjem. Banka ponovo izračunava bruto knjigovodstveni iznos diskontirajući modificirane ugovorne novčane tokove originalnom efektivnom kamatom (ili kreditni prilagođenom efektivnom kamatom za POCI finansijsku imovinu), te prepoznaje dobitak ili gubitak izmjene u dobiti ili gubitku.

Odgodena plaćanja koje banka odobri kao odgovor na pandemiju COVID-19 tretiraju se kao ugovorne izmjene odgovarajućih kredita i predujmova. Njihov uticaj na bruto knjigovodstvenu vrijednost (gubitak od modifikacija) je predstavljen u Bilansu uspjeha u okviru Prihoda od kamata (Napomena 19) i umanjeње vrijednosti koje proizlazi iz finansijskih instrumenata (Napomena 25).

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina – modifikacija (nastavak)

Ako su modificirani uslovi u suštini različiti, prava na novčane toke iz originalnog otplatnog plana ističu, a Banka ne priznaje prvobitno finansijsku aktivu i prepoznaje novu aktivu po fer vrijednosti. Smatra se da je datum ponovnog pregovaranja datum početnog priznavanja za potrebe naknadnog obračuna umanjenja, uključujući i utvrđivanje da li se desilo značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk – SICR). Banka također ocijeni da li novi kredit ili dužni instrument ispunjava kriterij SPPI. Bilo kakva razlika između nosećeg iznosa originalne ispravne vrednosti i fer vrednosti nove bitno modifikovane vrednosti priznaje se u Bilansu uspjeha.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

Materijalna i nematerijalna imovina

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali.

Imovina u izgradnji, koja se gradi u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazana je po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Banke. Takva imovina se reklasifikuje na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Procijenjeni vijek trajanja imovine se može prikazati kako slijedi:

	2019	2020
Građevinski objekti	33 – 50 godina	33 – 50 godina
Računari	5 godina	5 godina
Vozila	6 godina	6 godina
Namještaj i ostala uredska oprema	5 – 10 godina	5 – 10 godina
Nematerijalna imovina	5 godina	5 godina

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Materijalna i nematerijalna imovina (nastavak)

Dobici ili gubici od otpisa ili otuđenja materijalne imovine utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa te imovine i priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Umanjenje vrijednosti

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadiivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadiivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadiivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadiivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Stečena imovina

Stečena imovina je finansijska i ne-finansijska imovina koju Banka stekne u procesu otplate zajmova. Ova imovina se u početku prepoznaju po nižoj vrijednosti neto knjigovežnog vrijednosti odgovarajućih naplata ili procijenjene vrijednosti (vrednovanje koje vrši vanjski procjenjivač) manje očekivanih troškova prodaje. Ako je neto knjigovodstvo vrijednosti odgovarajuće naknade u trenutku stečaja nula, stečena imovina se priznaje u iznosu od 1 BAM.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Stečena imovina (nastavak)

Ta se imovina mora naknadno redovito procjenjivati vanjskim procjeniteljima, osim kada je njezina knjigovodstvena vrijednost jednaka BAM 1. U slučaju da se ta imovina ne proda u razdoblju od 3 godine nakon sticanja, njihova knjigovodstvena vrijednost mora se smanjiti na iznos od BAM 1, kako je propisala FBA.

Naknade zaposlenima

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzijskog i zdravstvenog fonda Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou). Nadalje, topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine za odlazak u penziju

Banka pravi rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u visini 6 (šest) prosječnih mjesečnih isplaćenih plata radniku u prethodna tri mjeseca ili (šest) prosječnih mjesečnih neto plata isplaćenih u Federaciji Bosne i Hercegovine, ako je to za zaposlenika povoljnije.

Banka knjiži troškove otpremnina za odlazak u penziju u periodu u kojem su otpremnine zarađene.

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke po službenom kursu CBBH na datum transakcije, koji odgovara tržišnom kursu. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na dan izvještaja o finansijskom položaju primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici proizašli iz promjena u kursevima valuta uključuju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Banka vrednuje svoju imovinu i obaveze prema srednjem kursu CBBH koji je važeći na datum izvještajnog perioda. Kursevi CBBH za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi bilansa na izvještajne datume su kako slijedi:

31. decembar 2020	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,592566 BAM
31. decembar 2019	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,747994 BAM

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Rezervisanja

Banka priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Banke određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovjatan, rezervisanje se ukida.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvaća uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Regulatorne rezerve

Rezerva za kreditne gubitke formirana iz dobiti priznaje se u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo FBiH ("FBA"), te nije raspodjeljiva.

Rezerve fer vrijednosti

Rezerve fer vrijednosti uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit .

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici (EPS).

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

Tokom 2019. i 2020. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

Novi i izmijenjeni standardi, usvojeni od strane Banke

Društvo je po prvi put primijenilo sljedeće nove i revidirane standarde i izmjene, kao i interpretacije, za godišnji izvještajni period koji počinje 1. januara 2020. godine:

- Izmjene Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje
- Definisanje posla/poslovne aktivnosti – Izmjene MSFI 3
- Definisanje značajnosti – Izmjene MRS 1 i MRS 8
- Reforma kamatne stope koja se koristi kao referenca – Izmjene MSFI 9, IAS 39 i MSFI 7.

Ove izmjene nisu imale materijalnog uticaja na iznose priznate u prethodnim periodima i ne očekuje se da će značajno uticati na trenutni ili buduće periode.

Objavljeni standardi koji još uvijek nisu stupili na snagu

Objavljeni su određeni novi računovodstveni standardi i tumačenja, koji nisu obavezni za period izvještavanja koji završava 31. decembra 2020. i koji nisu bili ranije usvojeni od strane Društva:

- Prodaja ili unos u imovini između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata – Izmjene MSFI 10 i MRS 28 (izdato 11. septembra 2014. godine i stupa na snagu za godišnje periode koji počinju na ili nakon datuma koji utvrdi IASB).
- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (izdato 18. maja 2017.) i izmjene MSFI 17 i MSFI 4 (izdato 25. juna 2020.) – svi na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.
- Klasifikacija obaveze kao kratkotrajne ili dugotrajne - Izmjene MRS 1 (izdato 23. januara 2020. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.)
- Prilivi prije namjeravane upotrebe, Štetni i ugovori - troškovi ispunjavanja ugovora, Referenca na Konceptualni okvir - izmjene uskog obima MRS 16, MRS 37 i MSFI 3 i Godišnja poboljšanja MSFI 2018-2020 - izmjene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (izdato 14. maja 2020. i na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.)
- Koncesije za najamnine u vezi s Covid-19 - Izmjene MSFI 16 (izdato 28. maja 2020. i za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2020.)
- Reforma referentne kamatne stope (IBOR) - faza 2 izmjene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (izdato 27. avgusta 2020. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021.).

Od ovih standarda se ne očekuje da imaju značajan uticaj na Društvo u trenutnom ili budućim periodima izvještavanja i na predvidljive buduće transakcije.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika Banke, opisanih u Napomeni 3, Uprava je dužna donositi prosudbe, procjene i donositi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obaveza koji nisu lako vidljivi iz drugih izvora. Procjene i pridružene pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i drugim faktorima koji se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i osnovne pretpostavke pregledavaju se kontinuirano. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem se procjena revidira ako revizija utječe samo na taj period ili u periodu revizije i budućim periodima ako revizija utječe i na tekući i na buduća razdoblja.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

SPPI procjena

Procjena da li ugovorni novčani tokovi finansijskih sredstava dovode do novčanih tokova koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata (SPPI) podliježe primjeni značajnih prosudbi koje se oslanjaju na smjernice u MSFI 9. Ove presude su ključne za MSFI 9 klasifikacija i proces mjerenja kako oni određuju da li se sredstvo mora mjeriti na FVBU ili, ovisno o procjeni poslovnog modela, po amortiziranom trošku ili na FVOSD. Kada se uzimaju u obzir specifičnosti kredita u poslovanju Banke, značajne oblasti prosuđivanja su naknade za prijevremenu otplatu, krediti za finansiranje projekata i benchmark test za kredite sa kritičnim klauzulama vezanim za kamate.

Najkritičnije područje procjena SPPI u poslovanju Banke su krediti sa kritičnim klauzulama kamata. Mjerenje kamata se odnosi na finansijska sredstva s promjenjivom kamatnom stopom gdje:

- referentna stopa (kao što je Euribor) se razlikuje od učestalosti preračunavanja stope;
- kamatna stopa je fiksna prije početka kamatnog perioda;
- vremenski zaostaci nastaju iz prosječnih stopa u prethodnim razdobljima;
- ili kombinacija navedenog.

U tu svrhu, Banka je razvila ono što se naziva „benchmark test“ kako bi procijenila da li bi kritična klauzula kamate mogla rezultirati ugovornim (nediskontovanim) novčanim tokovima koji se značajno razlikuju od inicijalnog ugovora. Osim karakteristika kritičnih klauzula kamata, uslovi ovog benchmark testa odgovaraju aktivni u testu.

Za sredstva sa kritičnim klauzulama na kamate koja proizlaze samo iz prethodnih i prosječnih stopa (tj. nema neusklađenosti koja proizlazi iz perioda koji se razlikuje od učestalosti preračunavanja), SPPI usklađenost se smatra ispunjenom na osnovu kvalitativne procjene ako vremenski razmak između fiksiranja stope i početka kamatnog perioda ne prelazi jedan mjesec.

Kvantitativni benchmark test se izvodi na inicijalnom priznavanju ugovora. Prag važnosti za kumulativni omjer novčanog toka, kvantitativni prag značajnosti postavljen je na 5%. Ako se prekorače pragovi značajnosti, benchmark test se ne prolazi, a finansijsko sredstvo mora se mjeriti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

SPPI procjena (nastavak)

Nakon prelaska na MSFI 9 za kredite i dužničke vrijednosne papire, proveden je benchmark test u odnosu na kamatne uslove pri njihovom početnom priznavanju. Svi krediti sa karakteristikama kritičnih klauzula na kamate su prošli test i stoga nije bilo potrebe za mjerenjem kredita po FVBU. Za nove ugovore ne očekuju se značajni obimi sa kritičnim klauzulama kamata koji nisu uspjeli da ispune benchmark test uslijed preventivnih aktivnosti preduzetih tokom projekta implementacije MSFI-a 9, čiji je cilj smanjenje obima kredita koji bi se mjerili po FVBU-u.

Procjena poslovnog modela

Za svako finansijsko sredstvo koje je usklađeno sa SPPI prilikom početnog priznavanja, Banka mora procijeniti da li je to dio poslovnog modela u kojem se imovina drži radi naplate ugovornih novčanih tokova, prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje, ili se drže u drugim poslovnim modelima. Kao posljedica toga, kritični aspekt u razlikovanju poslovnih modela je učestalost i značaj prodaje imovine u odgovarajućem poslovnom modelu. Budući da se raspodjela imovine poslovnim modelima zasniva na početnoj procjeni, može se dogoditi da se u narednim razdobljima novčani tokovi ostvare drugačije nego što se prvobitno očekivalo, a može se činiti da je drugačiji metod mjerenja primjenjiv. U skladu sa MSFI 9, takve naknadne promene generalno ne dovode do reklasifikacije ili korekcije grešaka prethodnog perioda u odnosu na postojeća finansijska sredstva. Nove informacije o tome kako se realizuju novčani tokovi mogu, međutim, ukazati na to da se poslovni model, a time i metod mjerenja, mijenjaju za novonastalu imovinu.

U Banci, prodaja zbog povećanja kreditnog rizika, prodaje aktive koja je blizu dospelosti, rijetke prodaje izazvane neponavljajućim događajem (kao što su promjene u regulatornom ili poreznom okruženju, velika interna reorganizacija ili poslovna kombinacija, teška kriza likvidnosti, itd.) smatra se da nisu u suprotnosti sa održanim poslovnim modelom ugovornih novčanih tokova. Ostale vrste prodaje sprovedene u poslovnom modelu koji se drži za prikupljanje procjenjuju se retroaktivno, a ako premašuju određene kvantitativne pragove, ili kada se to smatra potrebnim s obzirom na nova očekivanja, Banka provodi prospektivni test. Ako je rezultat bio da knjigovodstvena vrijednost sredstava za koja se očekuje da će biti prodana u očekivanom vijeku trenutnog portfolija poslovnog modela, iz razloga koji nisu gore navedeni, prelazi 10% knjigovodstvene vrijednosti portfelja, bilo koje nove akvizicije bi bile klasifikovane u drugi poslovni model.

Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata

Model očekivanog umanjenja kreditnog gubitaka je inherentno zasnovan na procjeni, jer zahtijeva procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika i mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka bez pružanja detaljnih smjernica. U pogledu značajnog povećanja kreditnog rizika, Banka je utvrdila posebna pravila procjene koja se sastoje od kvalitativnih informacija i kvantitativnih pragova. Druga oblast složenosti odnosi se na uspostavljanje grupa sličnih sredstava kada se pogoršanje kreditnog rizika mora procjenjivati na kolektivnoj osnovi prije nego što su specifične informacije dostupne na nivou pojedinačnog instrumenta. Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka uključuje kompleksne modele koji se oslanjaju na istorijsku statistiku vjerovatnoća neispunjavanja obaveza i stope gubitka u slučaju neizvršenja obaveza, njihove ekstrapolacije u slučaju nedostatka podataka, individualne procjene gotovinskih tokova i vjerovatnoće različitih scenarija uključujući informacije o budućnosti.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata (nastavak)

Detaljna objašnjenja o identifikaciji značajnih povećanja kreditnog rizika, uključujući kolektivnu procjenu, tehnike procjene koje se koriste za mjerenje 12-mjesečnih i očekivanih kreditnih gubitaka i očekivanja, kao i definicija neispunjavanja obaveza, prikazani su u Napomeni 33 Upravljanje rizicima, dio c. Upravljanje rizikom likvidnosti.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka ECL

Zbog značajnih i brzih promjena u ekonomskom okruženju, Banka je odlučila prilagoditi pristup mjerenju ECL za kredite izdate mikro, pravnim i fizičkim licima. Uprava je izvršila sveobuhvatnu analizu portfelja i identifikovala je grupe zajmoprimaca za koje su na raspolaganju dovoljne razumne i prihvatljive informacije za mjerenje ECL-a na industrijskoj osnovi.

Primijenjeni su sljedeći kriteriji za prekrivanje pozornice:

- kriteriji „heat-map“ (industrijske heat-map),
- vrijednosti 1Y vjerovatnoće neplaćanja i klijentov zahtjev za mjere olakšavanja COVID-a.

Heat-map po industrijama:

- Kritične industrije - odjeća i obuća, ciklične usluge, hoteli, slobodno vrijeme, avioprijevoz, proizvođači vazduhoplova,
- Industrije visokog rizika - elektrotehnika, igre na sreću, mehanike, metali, OES, nafta i gas, putnički transport - željeznice i ostalo, popravke, veleprodaja i iznajmljivanje, veleprodaja, popravak i trgovci,
- Industrije srednjeg rizika - Poljoprivreda, kemikalije, potrošačka elektronika, obrazovanje, proizvodnja hrane i pića, teretni prijevoz, namještaj, zdravstvo i socijalna skrb, infrastruktura, mediji, OEM, ambalaža, celuloza i papir, tehnologija, proizvođači prijevoza (željeznica),
- Industrije niskog rizika - građevinski materijali, građevinske konstrukcije, uradi sam, inženjering, završna obrada, logistika, telekomunikacije, komunalne usluge, drvo.

Detaljnije, sljedeća pravila i / ili kombinacija pravila primijenjena su kada se procjenjuje značajan porast kreditnog rizika na osnovi industrije, PD i statusa moratorijuma i izloženosti prenesenih na Faza 2:

- Kritična industrija zasnovana na heat-map
- Industrija visokog rizika i aplikacija za mjere pomoći COVID-u,
- Industrija visokog rizika, nema zahtjeva za mjere pomoći za COVID, ali 1YPD veći od 250 bp,
- Industrija umjerenog rizika, aplikacija za mjere pomoći COVID-u i 1YPD veća od 250 bp,
- Za portfelj PI, kriterij je aplikacija za mjeru olakšanja za COVID i 1YPD veću od 250 bp.

Na 31. decembar 2020. godine, 127 miliona KM izloženosti (kako na bilansu tako i vanbilansno) bilo je u fazi 2 kao rezultat gore navedenih kriterija.

Takav pristup menadžmenta rezultirao je povećanjem ECL za klijente od 5.550 hiljada KM, od čega 4.215 hiljada KM za korporativni portfolio, 892 hiljade KM za portfolio stanovništva i 443 hiljade KM za mikro portolio.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Mjere za pomoć klijentima

Banka je provela mjere pomoći predviđene odlukama koje je Federalna agencija za bankarstvo donijela 2020. godine kao odgovor na širenje COVID-19.

Posljednja odluka doneta je 31. avgusta 2020. na osnovu koje klijenti koji su negativno pogođeni pandemijom i ispunjavaju određene uvjete mogu nastaviti aplicirati za olakšice u obliku reprogramiranja i refinanciranja uz odobrenje grejs perioda od šest mjeseci i odgovarajuće produljenje dospeljeća tako da mjesečne rate dužnika ne prelaze one iz prvobitnog anuitetnog plana. Banka je zaključila da generalno takve prijave, pokazuju značajan porast kreditnog rizika kredita, osim ako se ne utvrde vidljivi olakšavajući faktori. Generalno, svi krediti iz industrijskih heat-mapa podlijevali su kriterijima koji su se, ukoliko su ispunjeni, smatrali kreditima sa značajnim povećanjem kreditnog rizika. Krediti fizičkim i pravnim licima koji su se prijavili i kojima je odobrena mjera olakšice COVID zaključno sa 31. decembrom 2020. godine iznosili su 165.848 hiljada KM, od čega 53.732 hiljade KM još uvijek imaju aktivne mjere od decembra 2020. godine, dok je kao izloženost priznato 8.607 hiljada KM uz značajan porast kreditnog rizika. Dana 31. decembra 2020. godine, od aktivnih mjera pomoći COVID, hiljada 32.915 KM odnosi se na moratorijum, dok se 12.988 hiljada KM odnosi na izloženosti za koje je odobren grejs period, a 7.892 hiljade KM na izloženosti za koje su odobrene druge mjere.

Od gore navedenog, krediti fizičkim licima koji su se prijavili za olakšicu i odobreni tokom godine iznosili su 47.945 hiljada BAM na dan 31. decembra 2020. godine, od čega 6.591 hiljada BAM sa aktivnim mjerama olakšice, dok je 1.899 hiljada BAM prepoznato kao izloženosti sa značajnim rastom u kreditnom riziku. Na dan 31. decembra 2020. godine, od aktivnih mjera pomoći COVID-a za zajmove fizičkim licima, 6.521 BAM odnosi se na moratorijum, dok se 70 hiljada BAM odnosi na izloženosti za koje su odobrene druge mjere.

Kreditni pravnim licima koja su se prijavila za olakšicu i odobreni su tokom godine iznosili su 117.903 hiljade BAM na dan 31. decembra 2020. godine, od čega je 6.708 hiljada BAM sa aktivnim mjerama olakšice priznato kao izloženost za koju je od 2012. godine došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika 31. decembra 2020. Na dan 31. decembra 2020. godine, od aktivnih mjera olakšica za kredite pravnim licima COVID, hiljada 26.394 BAM odnosi se na moratorij, dok se 12.988 hiljada BAM odnosi na odobreni grejs period i 7.759 hiljada BAM na izloženosti za koje su odobrene druge mjere.

Od COVID portfelja (portfelj klijenata koji koriste ili su koristili mjere olakšavanja tokom godine), zaključno sa 31. decembrom 2020. godine, 67.389 hiljada BAM izloženosti prebačeno je u Faza 2, što je stvorilo 3.486 hiljada BAM dodatne alokacije ECL. Od COVID portfelja, zaključno sa 31. decembrom 2020. godine 2.740 hiljada BAM izloženosti prebačeno je na Faza 3, što je stvorilo 1.691 hiljade BAM dodatne alokacije ECL.

Najveći obim izloženosti za koji su primijenjene mjere pomoći COVID bio je 31. avgusta 2020. godine, kada je izloženost klijenata koji su se prijavili za mjere pomoći COVID 207.073 hiljade BAM. Izloženost pravnih lica koja su se u to vrijeme prijavila za mjere pomoći COVID-u iznosila je 156.567 hiljada BAM, a izloženost fizičkih lica koja su se tada prijavila za mjere pomoći COVID-u iznosila je 50.506 hiljada BAM. Štaviše, tada je 38.158 hiljada BAM već bilo prepoznato kao izloženost za koju je primijećen značajan porast kreditnog rizika.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Mjere za pomoć klijentima

Ispod je prikaz COVID-19 portfolija na dan 31. decembra 2020.

Naziv industrije/proizvoda prema lok.regulatornoj segmentaciji (vrijednost Bruto kredita prema lokalnoj regulativli u 000 BAM)	Ukupni bruto krediti banke	Udio COVID portfolia u ukupnim Bruto kreditima	COVID 19 portfolio											Promjena rezervi (% promjene rezervi za glavnicu)	
			Aktivne mjere					Istale odobrene mjere		Promjena bruto iznos kredita:		Promjena bruto iznos kredita: od čega u nivou kreditnog rizika 3 i/iii POCI sa			
			Broj dužnika	Bruto iznos kredita			Broj dužnika	Bruto iznos kredita	od čega: moratorij "graca"	od čega: kombinaci ja moratorij i "graca"	od čega: dodatni iznos kredita		od čega: ostalo		
				od čega: moratorij	od čega: "graca"	od čega: kombinaci ja moratorij i "graca"									
1. Pravna lica (1.1. do 1.19.)	585,536	20.1%	33	47,141	26,354	12,988	0	0	7,759	191	70,762	6,708	0	4,6%	25.8%
1.1. A Poljoprivreda, žumarstvo i ribarstvo	7,228	3.3%	0	0	0	0	0	0	0	2	235	0	0	5.1%	200.0%
1.2. B Vađenje ruda i kamena	12,244	2.9%	0	300	0	0	0	0	300	2	51	0	0	5.1%	-30.8%
1.3. C Prerađivačka industrija	157,651	27.1%	6	12,142	4,897	3,194	0	0	4,051	51	30,590	1,397	0	3.2%	7.4%
1.4. D Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom	12,291	27.3%	0	0	0	0	0	0	0	1	3,352	0	0	4.7%	0.0%
1.5. E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	1,992	1.1%	0	0	0	0	0	0	0	1	22	0	0	0.0%	0.0%
1.6. F Građevinarstvo	56,801	5.1%	2	411	90	306	0	0	15	6	2,494	205	0	2.3%	-5.6%
1.7. G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila	229,533	14.1%	7	13,269	3,400	7,642	0	0	2,227	64	19,176	2,751	0	2.9%	-4.1%
1.8. H Prijevoz i skladištenje	40,255	29.1%	6	5,680	3,152	1,524	0	0	1,004	37	6,032	971	0	8.3%	112.7%
1.9. I Djelatnosti pružanja smještaja, te usluživanja hrane	11,455	78.0%	2	8,505	8,505	0	0	0	0	5	433	602	0	9.3%	144.3%
1.10. J Informacije i komunikacije	13,525	30.0%	0	4,044	4,044	0	0	0	0	2	15	0	0	0.8%	-40.4%
1.11. K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	8,517	0.0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
1.12. L Poslovanje nekretninama	7,679	69.5%	0	0	0	0	0	0	0	2	5,369	0	0	10.5%	-1.6%
1.13. M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	11,651	15.6%	2	100	81	0	0	0	19	5	1,722	75	0	12.6%	7.5%
1.14. N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3,754	67.0%	6	1,978	1,518	322	0	0	138	8	556	0	0	5.3%	148.1%
1.15. O Javna uprava i odbrana; socijalno osiguranje	6,000	0.0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
1.16. P Obrazovanje	73	21.9%	1	5	0	0	0	0	5	1	11	0	0	6.3%	0.0%
1.17. Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne zaštite	1,920	68.0%	1	707	707	0	0	0	0	1	599	707	0	5.0%	-21.7%
1.18. R Umjetnost, zabava i rekreacija	1,513	8.3%	0	0	0	0	0	0	0	3	125	0	0	6.4%	300.0%
1.19. S Ostale uslužne djelatnosti	1,454	0.0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
2. Stanovništvo (2.1 + 2.2 + 2.3)	579,126	8.3%	69	6,591	6,521	0	0	0	70	1,536	41,354	1,899	165	7.2%	25.4%
2.1. Opća potrošnja	474,476	8.0%	55	4,956	4,856	0	0	0	0	1,383	33,280	1,595	97	7.4%	23.7%
2.2. Stambena izgradnja	98,013	9.0%	8	1,531	1,531	0	0	0	0	124	7,328	304	68	6.9%	30.1%
2.3. Obavljanje djelatnosti (obrtnici)	6,637	14.3%	6	204	134	0	0	0	70	29	745	0	0	5.8%	77.4%
3. Ukupno (1. + 2.)	1,164,662	14.2%	102	53,732	32,915	12,988	0	0	7,829	1,727	112,116	8,607	165	5.4%	25.6%

Kada Banka klijentima omogući odgodu plaćanja, Banka prestaje da broji dane koji kasne tokom odobrenog razdoblja, ako su klijenti oslobođeni plaćanja. Nakon završetka odobrenog perioda za odgodu plaćanja, Banka nastavlja brojanje dana koji počinju od nule.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Kao što je opisano u Napomeni 3., Banka pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

MSFI 16

Banka određuje inkrementalnu stopu zaduživanja („ISZ“) na osnovu stopa po kojima Banka može dobiti finansiranje ako odluči da kupi nekretninu. Prilikom priznavanja novog ugovora, Banka uvijek uzima najnoviju kamatnu stopu u skladu s trajanjem najma. Pri utvrđivanju ISZ Banka dodaje 0,30% na utvrđenu promenljivu kamatu kako bi dostigla fiksnu kamatnu stopu koja se koristi za diskontovanje budućih novčanih tokova.

Trenutno Banka nema ugovore na neodređeno vrijeme i ne tretira ih u skladu sa MSFI 16.

Sudski sporovi

Direkcija pravnih poslova Banke provodi pojedinačnu procjenu svih pasivnih sudskih sporova i vrši rezervisanja na portfolio osnovi.

Kako je navedno u Napomeni 16, Banka je rezervisala 1,400 hiljada BAM (2019: 1,283 hiljada BAM), što Uprava procjenjuje dovoljnim.

Pravni predmeti se klasifikuju na osnovu obrazložene procene pravnika i / ili pravnog odeljenja Banke o uspešnosti spornog spora, u skladu sa kriterijumima navedenim u Uputstvu o sudskim sporovima.

Svi pasivni sudski postupci klasificirani su u sljedeće kategorije ili rizične skupine:

- Bez rizika - uključuje pasivne parnice u kojima se utvrdi da Banka ne postoji rizik od gubitka
- Nizak nivo rizika
- Srednji stepen rizika
- Visok nivo rizika

Rezervisanja za naknade zaposlenim

Kao što je opisano u Napomeni 3., u paragrafu sa nazivom naknade zaposlenim, rezervisanja za naknade zaposlenih se obračunavaju na osnovu neovisnog aktuarskog mišljenja o primjeni MRS 19 – Primanja uposlenih.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Odgođena porezna imovina i obaveze

Odložena porezna imovina i obaveze priznaju se u slučajevima kada su prihodi ili rashodi uključeni u računovodstvenu dobit u jednom periodu, a u oporezivu dobit u drugom periodu - u skladu sa Zakonom o porezu na dobit („ZOP“) (član 14.) i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dobit FBiH. Najznačajnija odgođena porezna imovina ili obaveze su nepriznati troškovi / prihodi na osnovu usklađivanja vrijednosti bilansne aktive (regulatorne odredbe o nivoima kreditnog rizika 1 i 2). U ovom slučaju, Banka se poziva i na Zakon o porezu na dobi FBiH, izvršavajući prilagodbe poreskog bilansa na neto osnovi, tj. povećanje poreske osnovice u slučaju većih troškova, odnosno smanjenje poreske osnovice u slučaju većih prihoda, istovremeno priznajući poreznu imovinu / obaveze kao 10% od ovih iznosa.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Kao što je opisano u Napomeni 33., Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti, osim kredita i potraživanja, se vrednuju analizom diskontovanih novčanih tokova na osnovu pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na berzi uključuju neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. NOVAC I NOVČANA SREDSTVA

	2019	2020
Novac u blagajni	76.667	127.419
Novčana sredstva kod centralnih banaka	151.697	173.724
<i>Od čega obavezna rezerva kod CBBH</i>	<i>131.876</i>	<i>138.219</i>
Umanjenja vrijednosti (Napomena 25)	-1.217	-174
Novčana sredstva kod centralnih banaka nakon umanjjenja vrijednosti	150.480	173.550
Ostali depoziti po viđenju od kreditnih institucija	21.847	30.633
Umanjenja vrijednosti (Napomena 25)	-37	-83
Ostali depoziti po viđenju nakon umanjjenja vrijednosti	21.810	30.550
Novac i novčana sredstva	248.957	331.519

6. FINANSIJSKA IMOVINA KOJA SE MJERI PO FER VRIJEDNOST KROZ BILANS USPJEHA

	2019	2020
Vlasnički instrumenti	111	111
Gotovina i gotovinska stanja	111	111

Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire, osim za ulaganja u povezana društva, se klasifikuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Banka ima ulaganje u SWIFT, Belgija u obliku udjela. Fer vrijednost se računa na nivou Erste grupe te za 2020. godinu nismo imali promjene u iznsu fer vrijednosti.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA KOJA SE MJERI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

31. Decembar 2020	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti			Akumulirane promjene fer vrijednosti	Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
Dužnički vrijednosni papiri	167.018	-	-	167.018	-159	-	-	-159	163.137
Ukupno	167.018	-	-	167.018	-159	-	-	-3.881	163.137

31. Decembar 2019	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti			Akumulirane promjene fer vrijednosti	Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
Dužnički vrijednosni papiri	155.873	-	-	155.873	-962	-	-	-962	159.179
Ukupno	155.873	-	-	155.873	-962	-	-	3.306	159.179

Kretanje umanjeja vrijednosti finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	Od	Usvajanje regulatornih zahtjeva - Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (Napomena 2a)	Alokacija (porast umanjjenja vrijednosti)	Prestanak priznavanja (smanjenje umanjjenja vrijednosti)	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku, neto (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Do
	1. januar 2020.						31. decembar 2020
Faza 1	-962	-61	-33	5	-	892	-159
Ukupno	-962	-61	-33	5	-	892	-159

	Od	Usvajanje regulatornih zahtjeva - Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (Napomena 2a)	Alokacija (porast umanjena vrijednosti)	Prestanak priznavanja (smanjenje umanjena vrijednosti)	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku, neto (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Do
1. januar 2019.							
Faza 1	-855	-	-237	23	-	107	31. decembar 2019 -962
Ukupno	-855	-	-237	23	-	107	-962

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

**7. FINANSIJSKA IMOVINA KOJA SE MJERI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU
SVEOBUHVAATNU DOBIT (NASTAVAK)**

	2019	2020
Vlada FBiH i RS – obveznice	82.245	85.294
Vlada Republike Austrije – obveznice	23.498	23.660
Republika Francuska – obveznice	10.021	10.171
Republika Slovenija – obveznice	18.376	18.911
Kraljevina Belgija – obveznice	15.062	15.180
Vlada Republike Hrvatske – obveznice	9.977	9.921
Ukupno obveznice	159.179	163.137

Banka nije ulagala u trezorske zapise u 2020. godini. Kamatna stopa (prinos do dospelja) na obveznice iznosila od 0,05% to 4,50% godišnje tokom 2020. godine.

Očekivano dospelje:

	2019	2020
- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	22.633	5.167
- u periodu preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	136.546	157.970
Ukupno	159.179	163.137

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

2020	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti				Knjigovodstveni iznos	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	31 decembar
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija											
Kreditne institucije	64.342	-	-	-	64.342	-73	-	-	-	-73	64.269
	64.342	-	-	-	64.342	-73	-	-	-	-73	64.269
Kredit i potraživanja od klijenata	939.060	176.624	59.770	1.652	1.177.106	-9.549	-19.316	-53.889	-510	-83.264	1.093.842
Kreditne institucije	9	-	-	-	9	-	-	-	-	-	9
Država	6.002	-	-	-	6.002	-30	-	-	-	-30	5.972
Ostale finansijske institucije	8.062	-	-	-	8.062	-284	-	-	-	-284	7.778
Nefinansijske institucije	445.451	116.164	14.847	928	577.390	-5.549	-9.425	-12.291	-333	-27.598	549.792
Stanovništvo	479.536	60.460	44.923	724	585.643	-3.686	-9.891	-41.598	-177	-55.352	530.291
Ukupno finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.003.402	176.624	59.770	1.652	1.241.448	-9.622	-19.316	-53.889	-510	-83.337	1.158.111

2019	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti				Knjigovodstveni iznos	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	31. decembar
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	73.992	-	-	-	73.992	-97	-	-	-	-97	73.895
Kredine institucije	73.992	-	-	-	73.992	-97	-	-	-	-97	73.895
Kredit i pootraživanja od klijenata	999.035	51.067	75.571	1.277	1.126.950	-8.570	-8.765	-61.875	-24	-79.234	1.047.716
Kredine institucije	9	-	-	-	9	-	-	-	-	-	9
Država	1.552	-	-	-	1.552	-1	-	-	-	-1	1.551
Ostale finansijske institucije	3.431	-	280	-	3.711	-68	-	-280	-	-348	3.363
Nefinansijske institucije	499.976	24.173	36.478	889	561.516	-5.275	-1.830	-33.597	-24	-40.726	520.790
Stanovništvo	494.067	26.894	38.813	388	560.162	-3.226	-6.935	-27.998	0	-38.159	522.003
Ukupno finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.073.027	51.067	75.571	1.277	1.200.942	-8.667	-8.765	-61.875	-24	-79.331	1.121.611

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	31. Decembar 2019	Regulatorni zahtjev - Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju ECL (Napomena 2a)	Nova sredstva nastala ili kupljena i modifika cije	Sredstva isknjžena ili otplaćena (isključujući otpis)	Transfer između faza	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanaka priznavanja)	Otpisi	Ostalo	31. Decembar 2020
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija									
Faza 1	-97	-30	-601	655	-	-	-	-	-73
Kreditne institucije	-97	-30	-601	655	-	-	-	-	-73
Ukupno umanjenje vrijednosti za kredite i potraživanja od kreditnih institucija	-97	-30	-601	655					-73
Kredit i potraživanja od klijenata									
Faza 1	-8.570	-3.529	-8.240	3.241	3.868	3.681	-	-	-9.549
Država	-1	-	-	-	-	-14	-	-15	-30
Ostale finansijske institucije	-68	-	-221	4	-	2	-	-1	-284
Nefinansijske institucije	-5.275	-1.413	-6.016	2.548	2.522	2.007	-	16	-5.611
Stanovništvo	-3.226	-2.116	-2.003	689	1.346	1.686	-	-	-3.624
Faza 2	-8.765	-498	73	2.481	-22.378	9.775	-	-4	-19.316
Nefinansijske institucije	-1.830	-439	28	1.638	-8.764	-286	-	-16	-9.669
Stanovništvo	-6.935	-59	45	843	-13.614	10.061	-	12	-9.647
Faza 3	-61.875	-8.110	15	3.532	-911	-5.281	18.685	56	-53.889
Ostale finansijske institucije	-280	-	-	-	-	-	280	-	-
Nefinansijske institucije	-33.597	-130	9	2.480	-518	1.949	16.355	59	-13.393
Stanovništvo	-27.998	-7.980	6	1.052	-393	-7.230	2.050	-3	-40.496
POCI	-24	-245	-13	44	-	-269	39	-42	-510
Nefinansijske institucije	-24	-249	-11	41	-	-129	38	-7	-341
Stanovništvo	-	4	-2	3	-	-140	1	-35	-169
Ukupno umanjenje vrijednosti za kredite	-79.234	-12.382	-8.165	9.298	-19.421	7.906	18.724	10	-83.264

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	1. januar 2019.	Nova sredstva nastala ili kupljena i modifikacije	Sredstva isknjžena ili otplaćena (isključujući otpis)	Transfer između faza	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanaka priznavanja)	Otpisi	Ostalo	31. decembar 2019.
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija								
Faza 1	-27	-1.034	964	-	-	-	-	-97
Kreditne institucije	-27	-1.034	964	-	-	-	-	-97
Ukupno umanjenje vrijednosti za kredite i potraživanja od kreditnih institucija	-27	-1.034	964	-	-	-	-	-97
Kreditni i potraživanja od klijenata								
Faza 1	-10.631	-7.395	3.232	990	5.214	-	19	-8.570
Država	-19	-1	-	-	19	-	-	-1
Ostale finansijske institucije	-168	-50	11	-	212	-	-73	-68
Nefinansijske institucije	-7.792	-6.216	2.807	495	5.397	-	33	-5.275
Stanovništvo	-2.652	-1.128	414	495	-414	-	59	-3.226
Faza 2	-6.732	-	1.719	-1.814	-1.964	-	25	-8.765
Nefinansijske institucije	-3.270	-	1.238	-907	1.437	-	-329	-1.830
Stanovništvo	-3.462	-	481	-907	-3.401	-	352	-6.935
Faza 3	-59.130	-	5.004	-317	-7.236	505	-71	-61.875
Ostale finansijske institucije	-316	-	-	-	36	-	-	-280
Nefinansijske institucije	-33.478	-	3.844	-317	-3.629	129	-147	-33.597
Stanovništvo	-25.336	-	1.160	-	-3.643	376	76	-27.998
POCI	-8.973	-	1.827	-	5.890	1.217	15	-24
Nefinansijske institucije	-8.488	-	1.822	-	5.837	1.217	-412	-24
Stanovništvo	-485	-	5	-	53	-	427	-
Ukupno umanjenje vrijednosti za kredite	-85.466	-7.395	11.782	-1.141	1.904	1.722	-12	-79.234

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Kretanje bruto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine po amortiziranom trošku

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembra 2019. godine	1,073,027	51,067	75,571	1,277	1,200,942
Novo financiranje	412,907	-	-	444	413,351
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-269,978	-11,034	-6,058	-224	-287,294
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 2	-156,297	156,297	-	-	-
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 3	-8,127	-	8,127	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 3	-	-5,971	5,971	-	-
Prijenos iz Faze 3 u Fazu 2	-	-592	592	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 1	6,478	-6,478	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-18,685	-39	-18,724
Pormjene na ugovorima koji nisu mijenjali fazu	-54,609	-6,664	-5,748	194	-66,827
Na dan 31. decembra 2020. godine	1,003,402	176,624	59,770	1,652	1,241,448

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. januar 2019. godine	919,094	52,511	72,559	9,801	1,053,965
Novo financiranje	450,747	-	-	343	451,090
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-256,301	-19,530	-7,144	-3,289	-286,264
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 2	-35,827	35,827	-	-	-
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 3	-10,122	-	10,122	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 3	-	-4,221	4,221	-	-
Prijenos iz Faze 3 u Fazu 2	-	591	-591	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 1	7,562	-7,562	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-505	-1,217	-1,722
Pormjene na ugovorima koji nisu mijenjali fazu	-2,126	-6,549	-3,092	-4,361	-16,127
Na dan 31. decembra 2019. godine	1,073,027	51,067	75,571	1,277	1,200,942

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

9. IMOVINA I OPREMA, INVESTICIONE NEKRETNINE I NEMATERIJALNA IMOVINA

Materijalna imovina

a) Nabavna vrijednost

	Imovina i oprema i investicione nekretnine					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Nekretnine i oprema	Investicione nekretnine
Stanje na dan 1. januara 2019.	31.624	14.686	3.675	-	49.985	4.268
Povećanja (+)	173	721	1.190	-	2.084	-
Prodaja i rashod (-)	-597	-1.270	-	-	-1.867	-
Reklasifikacija (+/-)	60	-137	-	-	-77	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	31.260	14.000	4.865	-	50.125	4.268
Povećanja (+)	-	-	-	1.127	1.127	-
Prodaja i rashod (-)	-	-767	-310	-	-1.077	-
Transfer iz IUT (+/-)	9	783	197	-989	-	-
Reklasifikacija (+/-)	2.979	-	-	-	2.979	-2.979
Stanje na dan 31. decembra 2020.	34.248	14.016	4.752	138	53.154	1.289

b) Akumulirana amortizacija

	Imovina i oprema i investicione nekretnine - Ispravka vrijednosti					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Nekretnine i oprema	Investicione nekretnine
Stanje na dan 1. januara 2019.	-6.170	-8.539	-2.731	-	-17.440	-686
Amortizacija (-)	-798	-1.363	-515	-	-2.676	-85
Prodaja i rashod (+)	613	1.191	-	-	1.804	-
Umanjenja (-)	-181	-	-	-	-181	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	-6.536	-8.711	-3.246	-	-18.493	-771
Amortizacija (-)	-804	-1.306	-543	-	-2.653	-86
Prodaja i rashod (+)	-	701	310	-	1.011	-
Reklasifikacija (+/-)	-593	-	-	-	-593	593
Stanje na dan 31. decembra 2020.	-7.933	-9.316	-3.479	-	-20.728	-264

c) Knjigovodstvena vrijednost

	Imovina i oprema i investicione nekretnine					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Nekretnine i oprema	Investicione nekretnine
Stanje na dan 1. januara 2019.	31.624	14.686	3.675	-	49.985	4.268
Stanje na dan 31. decembra 2019.	24.724	5.289	1.619	-	31.632	3.497
Stanje na dan 31. decembra 2020.	26.315	4.700	1.273	138	32.426	1.025

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

9. IMOVINA I OPREMA, INVESTICIONE NEKRETNINE I NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

Investicione nekretnine su nposlovne prostore (spratovi) date u zakup u zgradi Centrale u Sarajevu, koji se ne koristi od strane Banke. Banka ja po osnovu ulaganja u nekretnine za 2020. godinu, ostvarila ukupan prihod od rente u iznosu od 314 hiljada KM – Napomena 23. (2019. – 427 hiljada KM), dok su direktni troškovi za godinu iznosili 13 hiljada KM (2019. – 3 hiljade KM). Fer vrijednost ulaganja u nekretnine na 31. decembar 2020. i 2019. godine se značajno ne razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti zgrade u toku 2020. i 2019. godine.

Nematerijalna imovina

a) Nabavna vrijednost

	Stečeni softver	Ostalo (licence. patent. itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2019.	7.532	5.350	-	12.882
Povećanja (+)	431	665	85	1.181
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	-
Reklasifikacija (+/-)	77	-	-	77
Stanje na dan 31. decembra 2019.	8.040	6.015	85	14.140
Povećanja (+)	-	-	2.966	2.966
Prodaja i rashod (-)	-9	-	-26	-35
Transfer iz IUT (+/-)	1.773	910	-2.683	-
Stanje na dan 31. decembra 2020.	9.804	6.925	342	17.071

b) Akumulirana amortizacija

	Stečeni softver	Ostalo (licence. patent. itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2019.	-5.922	-3.216	-	-9.138
Amortizacija (-)	-658	-762	-	-1.420
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	-
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	-6.580	-3.978	-	-10.558
Amortizacija (-)	-688	-803	-	-1.491
Prodaja i rashod (+)	9	-	-	9
Balance at December 31, 20120	-7.259	-4.781	-	-12.040

c) Knjigovodstvene vrijednosti

	Stečeni softver	Ostalo (licence. patent. itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2019.	7,532	5,359	-	12,882
Stanje na dan 31. decembra 2019.	1,460	2,037	85	3,582
Stanje na dan 31. decembra 2020.	2,545	2,144	342	5,031

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

9. IMOVINA I OPREMA, INVESTICIONE NEKRETNINE I NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

Imovina s pravom korištenja

a) Nabavna vrijednost

	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Nekretnine i oprema	Real estate investments
Stanje na dan 1. januara 2019.	2.698	-	-	2.698	-
Povećanja (+)	522	-	-	522	-
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	-	-
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	3.220	-	-	3.220	-
Povećanja (+)	2.337	-	-	2.337	-
Prodaja i rashod (+)	-908	-	-	-908	-
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2020.	4.649	-	-	4.649	-

b) Akumulirana amortizacija

	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Nekretnine i oprema	Real estate investments
Stanje na dan 1. januara 2019.	-	-	-	-1.007	-
Amortizacija (-)	-892	-	-	-892	-
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	-892	-	-	-892	-
Amortizacija (-)	-1.126	-	-	-1.126	-
Prodaja i rashod (+)	584	-	-	584	-
Impairments (-)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2020.	-1.434	-	-	-1.434	-

c) Knjigovodstvene vrijednosti

	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Nekretnine i oprema	Real estate investments
Stanje na dan 31. decembra 2019.	2.328	-	-	2.328	-
Stanje na dan 31. decembra 2020.	3.215	-	-	3.215	-

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Ulaganje Banke u pridružena pravna lica je kako slijedi:

Naziv kompanije	2019	2020
Sparkasse Leasing doo Sarajevo (49%)	595	607
Ukupno	595	607

Za pridruženo društva, datum izvještavanja je 31. decembar. Sažetak finansijskih informacija pridruženog društava prikazani su ispod:

	2019	2020
Ukupna imovina	72.747	86.158
Ukupne obaveze	-65.354	-78.410
Neto imovina	7.393	7.748

Promjene na ulaganjima u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

	<i>Metod troška</i>	
	2019	2020
Stanje na dan 1. Januar	595	595
Smanjenje / povećanje udela	-	-
Smanjenje / povećanje rezervisanja za rizik	-	12
Stanje na dan 31. Decembar	595	607

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

11. OSTALA IMOVINA

	2019	2020
Stečena materijalna imovina	4.614	8.392
Potraživanja od ovlaštenog mjenjača	2.484	2.190
Potraživanja od domaćih transakcija	1.196	706
Potraživanja za provizije i naknade	3.609	3.620
Sitan inventar	303	337
Potraživanja Western Union-a	92	95
Unaprijed plaćeni troškovi	676	625
Potraživanja od uposlenika	198	93
Zalihe	245	132
Potraživanja za PDV	1	-
Ostala imovina	1.071	978
Ukupno ostala imovina prije umanjjenja vrijednosti	14.489	17.168
Manje: Umanjenje vrijednosti	-7.561	-11.026
Neto ostala imovina	6.928	6.142

Umanjenje vrijednosti ostale imovine

	Od	Usvajanje regulatornih zahtjeva - Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (Napomena 2a)	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi	Do
	Januar 2020					Decembar 2020
Ostala aktiva	-2.850	-52	-2.664	2.397	514	-2.655
Stečena materijalna imovina	-4.188	-	-4.474	-	763	-7.899
Sitan inventar	-523	-	-	51	-	-472
Ukupno	-7.561	-52	-7.138	2.448	1.277	-11.026
		Usvajanje regulatornih zahtjeva - Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (Napomena 2a)				
	Od		Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi	Do
	Januar 2019					Decembar 2019
Ostala aktiva	-2.671	-	-2.084	1.851	54	-2.850
Stečena materijalna imovina	-3.737	-	-3.110	-	2.659	-4.188
Sitan inventar	-488	-	-35	-	-	-523
Ukupno	-6.896	-	-5.229	1.851	2.713	-7.561

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

12. DEPOZITI OD BANAKA

	2019	2020
Prekonoćni depoziti	2.288	23.730
Oroćeni depoziti	134.615	122.919
Ukupno	136.903	146.649

13. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA

	2019	2020
Evropska investiciona banka (EIB) - prosječna ponderirana kamatna stopa po povučenim tranšama iznosi 1,517%	20.297	11.075
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) - prosječna ponderirana kamatna stopa 0,815% godišnje	20.868	17.882
Obaveze po dugoročnim kreditima – subordinirani dug Steiermarkische bank und Sparkassen AG rok dospijanja 29 mart 2027 godine po stopi 3,9%	9.879	9.879
Ukupno	51.044	38.836

Očekivano dospijanje:

	2019	2020
- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	7.004	13.096
- u periodu preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	44.040	25.740
Ukupno	51.044	38.836

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. DEPOZITI OD KLIJENATA

	2019	2020
Tekući računi / Prekonoćni depoziti	602.025	688.917
Transakcijski računi	602.025	688.917
Države	41.273	50.319
Ostala finansijska društva	12.509	16.373
Nefinansijska društva	205.516	243.150
Stanovništvo	342.727	379.075
Oročeni depoziti	546.841	584.843
Depoziti s ugovorenim dospijecem	546.841	584.843
Štedni depoziti	536.109	501.824
Ostala finansijska društva	54.254	21.509
Nefinansijska društva	134.947	155.447
Stanovništvo	346.908	324.868
Transakcijski računi	10.732	83.019
Države	10.732	36.798
Ostala finansijska društva	-	808
Nefinansijska društva	-	18.926
Stanovništvo	-	26.487
Depoziti od klijenata	1.148.866	1.273.760
Države	52.005	87.117
Ostala finansijska društva	66.763	38.690
Nefinansijska društva	340.464	417.523
Stanovništvo	689.634	730.430

Prosječne kamatne stope na ukupne depozite klijenata na kraju 2020. godine iznosile su 0,62% na godišnjem nivou i veće su u odnosu na prethodnu godinu (2019. 0,60%) za 2 bp. Prosječne kamatne stope na dugoročne depozite klijenata porasle su sa 1,33% (2019.) na 1,34% u 2020. godini, dok su prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite imale trend smanjenja sa 0,90% (2019.) na 0,75% (2020.).

Najznačajniji pad kamatnih stopa u odnosu na prethodne godine zabilježen je kod kratkoročnih depozita komercijalnih kupaca sa 0,94% u 2019. godini na 0,59% u 2020. godini, te usporen pad u segmentu stanovništvo sa 0,29% u 2019. godini na 0,26% u 2020.

15. OBAVEZE PO OSNOVU NAJMOVA

	2019	2020
Obaveze po osnovu najмова	2.325	3.145

	2019	2020
Ročna struktura		
- Unutar jedne godine	918	1.552
- Između jedne i 5 godina	1.286	1.526
- Nakon pet godina	121	67
Ukupno	2.325	3.145

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. OBAVEZE PO OSNOVU NAJMOVA (NASTAVAK)

Obaveze po osnovu najмова

	2019	2020
Kratkotrajne obaveze	918	1.552
Dugotrajne obaveze	1.407	1.593

Banka iznajmljuje - dvije vrste nekretnina, poslovni prostor i zemljište. Zakupi se pregovaraju na pojedinačnoj osnovi i sadrže širok raspon različitih uslova (uključujući otkazivanje i produženje). Glavne karakteristike ugovora o zakupu:

- Imovina prava korištenja za ugovor koji koristi vlasnik traje pet godina s otkaznim rokom od 3 mjeseca i s mogućnošću sastavljanja ugovora ako se obje strane slože. Isplate zakupa vrše se mjesečno u fiksnom iznosu definiranom ugovorom.
- Imovina prava korišćenja za zgrade ugovara se uglavnom na period od 5 godina sa opcijom produženja. Isplate zakupa uglavnom se obavljaju mjesečno u fiksnom iznosu definiranom ugovorom

Zakupi ne nameću nikakve posebne ugovorne odredbe, ali zakupljena imovina ne može se koristiti kao kolateral u svrhu pozajmljivanja sredstava. Budući odlivi gotovine kojima je Banka kao zakupac potencijalno izložena, a koji se ne odražavaju u mjerenju obaveze zakupa, proizlaze iz mogućnosti produženja i otkazivanja (Napomena 4).

Banka ne daje nikakvu zagaranovanu preostalu vrednost.

Troškovi kamata na obaveze zakupa za godinu koja je završila 31. decembra 2020. godine iznosili su 44 hiljade BAM.

Kratkoročni zakupi

Kratkoročni zakupi i troškovi priznaju se linearno tokom izvještajnog perioda. Troškovi koji se odnose na zakup predmeta male vrijednosti za koje se primjenjuje izuzeće od priznavanja za 2020. godinu iznose 650 hiljada BAM, a u 2019. godini 635 hiljada BAM.

Iznosi priznati za izvještajni period

Sljedeći iznosi priznaju se u bilansu uspjeha

	2019	2020
Troškovi kamata na obveze najma (uključeni u finansijske troškove)	265	44
Troškovi koji se odnose na najam imovine male vrijednosti koja nije kratkoročni najam (uključeni u troškove zaposlenih, ostale administrativne troškove i troškove amortizacije)	636	650
Ukupno	901	694

Sljedeći iznosi priznaju se u izvještaju o novčanim tokovima:

	2019	2020
Odliv novca za najam - u okviru aktivnosti finansiranja		
Glavnica	1.025	1.437
Kamata	265	44
Kazna za prekid	-	243
Odliv novca za najam - u okviru operativnih aktivnosti	636	650
Ukupno	1.926	2.374

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. REZERVISANJA

	2019	2020
Dugoročna rezervisanja za zaposlenike	1.006	1.151
Pravni postupci u toku	1.283	1.400
Rezervisanja za preuzete obaveze i jamstva	1.070	2.168
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obaveze i finansijske garancije u fazi 1	813	1.141
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obaveze i finansijske garancije u fazi 2	234	999
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obaveze i finansijske garancije u fazi 3	23	28
Ostala rezervisanja	2.461	4.365
Rezervisanja	5.820	9.084

Dugoročna rezervisanja za zaposlenike

	2019	2020
Sadašnja vrijednost dugoročnih rezervisanja za primanja zaposlenih, 01. Januara	981	1.006
Trošak usluga (Napomena 24.)	48	103
Trošak kamata	-	42
Plaćanja	-23	-
Sadašnja vrijednost dugoročnih rezervisanja za primanja zaposlenih, 31. Decembra	1.006	1.151
Obaveze pokrivene rezervisanjima	1.006	1.151
Rezervisanja na 31. Decembar	1.006	1.151

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Rezervisanja za neopozive kreditne obaveze i finansijske garancije

	Od	Donošenje regulatornih zahtjeva - Odluka o CRM-u i određivanju ECL-a (Napomena 2a)	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do
								31. decembar 2020
Faza 1	813	357	1.202	-666	-282	-281	-2	1.141
Faza 2	234	40	-	-149	968	-94	-	999
Faza 3	23	0	-	-11	15	1	-	28
Ukupno	1.070	397	1.202	-826	701	-374	-2	2.168

	Od	Donošenje regulatornih zahtjeva - Odluka o CRM-u i određivanju ECL-a (Napomena 2a)	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do
								31. decembar 2020
Faza 1	3.498	-	3.110	-2.128	-154	-2.065	-1.448	813
Faza 2	401	-	-	-413	401	-38	-117	234
Faza 3	36	-	-	-209	118	974	-896	23
Ukupno	3.935	-	3.110	-2.750	365	-1.129	-2.461	1.070

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Ostala rezervisanja (osim dugoročnih rezervisanja za zaposlene)

	Od	Donošenje regulatornih zahtjeva - Odluka o CRM-u i određivanju ECL-a (Napomena 2a)	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do
	1. januar 2020							31. decembar 2020
Pravni postupci u toku	1,283	-	118	-	-	-	-1	1,400
Ostala rezervisanja	2,461	983	8,103	-7,170	-	-	-12	4,365
Ukupno	3,744	983	8,221	-7,170	-	-	-13	5,765

	Od	Donošenje regulatornih zahtjeva - Odluka o CRM-u i određivanju ECL-a (Napomena 2a)	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do
	1. januar 2019							31. decembar 2019
Pravni postupci u toku	1,189		217	-	-123	-	-	1,283
Ostala rezervisanja	-		380	-	-	-	2,081	2,461
Ukupno	1,189		598	-	-123	-	2,081	3,745

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Potencijalne i preuzete obaveze

Tokom svog poslovanja, Banka preuzima i kreditne obaveze koje se vode na računima u vanbilansnoj evidenciji, a koje se odnose na garancije, akreditivne i neiskorišteni dio odobrenih kredita.

	2019	2020
Odobreni, a neiskorišteni krediti	172.533	212.908
Činidbene garancije	89.178	92.368
Plativne garancije	41.318	51.921
Akreditivi	2.031	505
Potencijalne i preuzete obaveze	305.060	357.702

Na dan 31. decembra 2020. godine, rezervisanja za naknade zaposlenim predstavljaju neiskorištene dane godišnjeg odmora utvrdjene metodom projekcije kreditne jedinice. Za izradu aktuarskih procjena korištene su sljedeće pretpostavke:

- Demografske pretpostavke o budućim obilježjima zaposlenih (mortalitet, stopa fluktuacije zaposlenih):
 - Prosječna stopa mortaliteta 0,98% (2019 0,96%)
 - Prosječna stopa fluktuacije 1,35% (2019 1,45%)
- Finansijske pretpostavke (diskontna stopa, nivo primanja i nivo budućih plata):
 - Diskontna stopa 4,0% (2019 4,00%)
 - Očekivana stopa rasta plata 1,0% (stopa rasta plata određena je u odnosu na kretanje prosječne plate u FBiH i RS, kretanja plata u Društvu i očekivanja Društva o platama u budućem periodu. U odnosu na predhodnu godinu nije došlo do promjene ove pretpostavke.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. OSTALE OBAVEZE

	2019	2020
Obaveze prema dobavljačima	3.251	3.793
Obaveze prema zaposlenima	1.814	1.204
Obaveze prema bankama	803	1.133
Obaveze za neraspoređena plaćanja	207	872
Odgodođeni prihodi i obračunati troškovi naknada	603	513
Obaveze za kartično poslovanje	699	494
Obaveze za operativni rizik	610	469
Obaveze za poreze	168	72
Ostale obaveze	3.821	1.994
Ukupno	11.976	10.544

18. DIONIČKI KAPITAL

Dionička struktura na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine je bila kako slijedi:

	Broj dionica	Iznos u BAM '000	%	Broj dionica	Iznos u BAM '000	%
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz, Austrija	864.733	86.473	100	864.733	86.473	100
Ukupno uplaćeni kapital	864.733	86.473	100	864.733	86.473	100

Dionički kapital Banke sastoji se od 864.733 obicnih dionica nominalne vrijednosti 100 BAM.

Dionička premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate dionice.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. NETO KAMATNI PRIHOD

	2019	2020
Kamatni i ostali slični prihod		
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku	53.302	52.574
Kreditne institucije	369	117
Država	12	108
Ostale finansijske institucije	194	215
Nefinansijske institucije	20.550	20.040
Stanovništvo	32.177	32.094
Od toga unwinding (Napomena 8)	175	-65
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.354	2.131
Ukupno kamatni i ostali slični prihod	55.656	54.705
Kamatni i ostali slični rashodi		
Financijske obaveze - namijenjene trgovanju	-9.527	-9.797
Kamatni rashod	-9.527	-9.797
Ukupno kamatni i ostali slični rashod	-9.527	-9.797
Neto kamatni prihod	46.219	44.908
Od toga: kamate-prihodi na kreditno umanjenu finansijsku imovinu	1.832	2.478
Od toga: Dobici / gubici zbog modifikacije	62	-1.152

20. NETO PRIHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2019		2020	
	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod
Platne transakcije	22.291	-5.350	21.490	-5.165
Kartično poslovanje	6.000	-3.999	5.553	-3.738
Ostalo	16.291	-1.351	15.937	-1.427
Distribuirani resursi klijenata kojima se ne upravlja	929	-222	816	-209
Proizvodi osiguranja	929	-	816	-
Ostalo	-	-222	-	-209
Kreditno poslovanje	2.738	-384	3.128	-256
Date kreditne obaveze, primljene kreditne obaveze	2.140	-46	2.465	-23
Date garancije, primljene garancije	598	-338	663	-233
Ostalo	314	-33	321	-63
Ukupni prihodi i rashodi od naknada i provizija	26.272	-5.989	25.755	-5.693
Neto prihod od naknada i provizija	20.283	-	20.062	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. PRIHOD OD DIVIDENDI

	2019	2020
Prihodi od dividende od vlasničkih instrumenata	373	286
Prihod od dividende	373	286

22. NETO REZULTAT IZ TRGOVANJA I SVOĐENJA NA FER VRIJEDNOST

	2019	2020
Prihodi od transakcija u stranoj valuti	107.520	54.805
Troškovi transakcija u stranoj valuti	-103.410	-51.951
Neto rezultat trgovanja	4.110	2.854

23. PRIHOD OD NAJMA OD ULAGANJA U NEKRETNINE I OSTALOG OPERATIVNOG NAJMA

	2019	2020
Ulaganje u nekretnine	427	314
Ostali operativni najmovi	3	13
Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najмова	430	327

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. TROŠKOVI ZAPOSLENIH, OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI I AMORTIZACIJA

Prosječan broj zaposlenih u Banci tokom godine koja je završila 31. decembra 2020 je 520 (2019: 524).

	2019	2020
Troškovi zaposlenih	-20.774	-20.750
Plaće, porezi i doprinosi iz plaće	-19.052	-18.928
Doprinosi na plaću	-1.674	-1.719
Rezervisanja za primanja zaposlenih (Napomena 16.)	-48	-103
Ostali administrativni troškovi	-16.227	-16.391
Premije osiguranja štednih uloga	-3.760	-4.616
IT troškovi	-3.243	-3.223
Troškovi najma prostora	-2.563	-2.831
Uredski operativni troškovi	-2.617	-2.061
Oglašavanje / marketing	-1.905	-1.946
Pravni i troškovi savjetovanja	-1.041	-947
Ostali administrativni troškovi	-1.098	-767
Amortizacija	-5.189	-5.356
Softver i ostala nematerijalna imovina	-1.805	-1.929
Nekretnine u posjedu vlasnika	-1.878	-1.850
Ostale pokretnine	-1.420	-1.491
Uredski namještaj i oprema i ostala imovina i oprema	-85	-86
Opći administrativni troškovi	-42.190	-42.497

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. UMANJENJE VRIJEDNOSTI KOJE PROIZLAZI IZ FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	2019	2020
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Napomena 7)	-107	864
Novac i novčana sredstva (Napomena 5)	368	1.046
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku (Napomena 8)	-3.726	-14.645
Neto povećanje umanjena vrijednosti kreditnih gubitaka	4.278	-10.263
Stечena materijalna imovina	-3.109	-4.474
POCI	-4.917	414
Povrati koji se evidentiraju izravno u računu dobiti i gubitka	21	16
Dobici ili gubici od modifikacije	1	-338
Neto povećanje umanjena vrijednosti kreditnih gubitaka za preuzete obaveze i finansijske garancije (Napomena 16)	784	-703
Rezultat umanjena vrijednosti finansijskih instrumenata	-2.681	-13.438

26. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2019	2020
Smanjenje ostalih troškova ispravke vrijednosti (Napomena 16)	4.987	7.170
Smanjenje ispravke vrijednosti za ostalu aktivu	1.851	2.397
Prihod od prodaje imovine i stečene materijalne imovine	1.751	1.328
Ostali operativni prihodi	771	2.641
Ukupno	9.360	13.536

27. OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

	2019	2020
Povećanje ostalih rezervacija (Napomena 16)	-5.244	-8.103
Povećanje rezervisanja za ostalu aktivu (Napomena 11)	-2.082	-2.664
Ostali porezi	-708	-669
Troškovi za stečenu materijalnu imovinu	-48	-592
Ostali operativni troškovi	-640	-353
Povećanje rezervisanja za pasivne sudske sporove	-217	-118
Umanjenje vrijednosti imovine i opreme	-181	-90
Operativni troškovi (uključujući popravke i održavanje) za investicione nekretnine koje se drže zbog prihoda od najma	-3	-15
Ukupno	-9.123	-12.604

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. POREZ NA DOBIT

Porezna obaveza Banke izračunava se na temelju računovodstvene dobiti, uzimajući u obzir porezno nepriznate troškove. Stopa poreza na dobit za godine koje su završile 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. je 10%.

Usklađenje između poreza na dobit predstavljenog u poreznom bilansu i računovodstvenom porezu na dobit može se prikazati kako slijedi:

	2019	2020
Tekući porez	-2.124	-1.608
Odgođeni porez	-188	621
<i>Odgođena porezna sredstva</i>	<i>13</i>	<i>902</i>
<i>Odgođene porezne obaveze</i>	<i>-203</i>	<i>-281</i>
Porez na dobit	-2.312	-987

Uticaj komponenti finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit a koja se odnosi na porez

	Iznos prije poreza	Iznos poreza	Iznos nakon poreza	Iznos prije poreza	Iznos poreza	Iznos nakon poreza
	2019			2020		
Rezerva fer vrijednosti	2,693	-269	2,423	228	-23	205
Ostala sveobuhvatna dobit	2,693	-269	2,423	228	-23	205

	2019	2020
Dobit prije oporezivanja	25.799	12.955
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 10%	2.579	1.299
Neoporezivi prihod	-790	-838
Efekat porezno nepriznatih rashoda	303	992
Privremene razlike	188	-621
Efeki nepriznatog dijela plaćenog poreza za druge RS i BD	32	155
Porez na dobit	2.312	987
Efektivna poreska stopa za godinu	8.96%	7.59%

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Promjena u odgođenoj poreznoj imovini se mogu prikazati kako slijedi:

	2019	2020
Stanje na 1. januar	1,298	1,092
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Umanjenje vrijednosti Faza 1; Faza 2	-150	802
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – FVOCI	-17	590
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Ostalo	-39	-180
Stanje na 31. decembar	1,092	2,304

Promjena u odgođenim poreznim obavezama se mogu prikazati kako slijedi:

	2019	2020
Stanje na 1. januar	-211	-463
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Umanjenje vrijednosti Faza 1; Faza 2	-	-
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Rezerve fer vrijednosti FVOCI	-241	-92
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Ispravka vrijednosti FVOCI	-11	80
Stanje na 31. decembar	-463	-475

Stanje na 31. decembar	629	1.829
-------------------------------	------------	--------------

29. ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima sa prosječnim brojem običnih dionica tokom godine.

	2019	2020
Neto dobit na raspolaganju dioničarima	23.487	12.008
Prosječan broj običnih dionica tokom godine	864.733	864.733
Osnovna zarada po dionici (KM)	27.16	13.89

Tokom 2020. i 2019. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Tokom redovnog poslovanja ostvareno je nekoliko bankarskih transakcija s povezanim stranama. Te su transakcije obavljene pod komercijalnim uslovima i rokovima.

Transakcije sa matičnom bankom

	2019		2020	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija	2.940	157.782	1.014	163.545
Ukupno	2.940	157.782	1.014	163.545

	2019		2020	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija	1	3.097	35	2.651
Ukupno	1	3.097	35	2.651

Transakcije sa vlasnikom grupe

	2019		2020	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG Beč, Austrija	15.012	828	25.242	1.175
Ukupno	15.012	828	25.242	1.175

	2019		2020	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG Beč, Austrija	86	176	24	197
Ukupno	86	176	24	197

Transakcije sa pridruženim društvima

	2019		2020	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	-	1.628	631	2.588
Ukupno	-	1.628	631	2.588

	2019		2020	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	460	-	331	-
Ukupno	460	-	331	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Transakcije sa drugim članicama grupacije

	2019		2020	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Erste and Steiermarkische bank d.d, Zagreb, Hrvatska	2.873	75	2.719	58
Sparkasse Bank a.d. Skopje, Svjeverna Makedonija	4.109	-	268	-
S IT Solutions AT Spardat GmbH Beč, Austrija	-	-	-	859
Ukupno	6.982	74	2.987	917

	2019		2020	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Erste and Steiermarkische bank d.d, Zagreb, Croatia	26	9	21	17
Sparkasse Bank a.d. Skopje, North Macedonia	-	-	-	-
Erste Group Card Processor d.o.o, (vm,MBU)	-	891	-	838
S IT Solutions AT Spardat GmbH Vienna, Austria	-	761	-	1416
S IT Solutions HR d.o.o, Bjelovar, Croatia	-	68	-	-
Ukupno	26	1.729	21	2.271

Naknade Upravi

Naknade članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima bile su kako slijedi:

	2019	2020
Bruto plate	985	990
Ostale naknade	109	275
Naknade članovima Nadzornog odbora	37	32
Ukupno	1.131	1.297

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. KOMISIONI POSLOVI

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik za i u ime pojedinaca, zaklada i drugih institucija ne predstavljaju sredstva Banke, stoga nisu uključena u njen bilans.

Niže u tabeli analizirana su sredstva kojima Banka upravlja za i u ime svojih klijenata:

	2019	2020
Kredit		
Pravna lica	14.304	14.189
Stanovništvo	2.490	2.351
	16.794	16.540
Izvori finansiranja		
Agencija za zapošljavanje Federacije Bosne i Hercegovine	14.957	14.825
Ministarstvo ratnih vojnih invalida Zeničko-dobojskog kantona	433	331
Vlada Bosansko-podrinjskog kantona	799	799
Međunarodna agencija za garancije - IGA	326	326
Vlada Zeničko-dobojskog kantona	46	30
Agencija za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona	114	110
Lutheran World Federation	73	73
Stambeni fond Unsko-sanskog kantona	25	25
Agencija za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona	21	21
	16.794	16.540
Neto obaveza	-	-

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu. Obaveze iz komisionih poslova su plasirane u kredite odobrene kompanijama i fizičkim licima u ime i za račun trećih osoba.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNI ZAHTEJEVI

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od "kapitala" iskazanog u bilansu stanja su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava adekvatan odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

	2019	2020
Dug	1,356,934	1,482,018
Kapital	223,340	222,602
Omjer neto duga i kapitala	6,08	6,66

Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala na dnevnoj osnovi prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtijevane informacije se podnose FBA kvartalno.

Banka kroz svoje izvještavanje provodi redoviti monitoring kretanja kapitala, ostvarene stope adekvatnosti, kao i djelovanje svih metodoloških promjena koje imaju utjecaj na kapital.

Regulatorni kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital Banke (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) se sastoji od uplaćenih dionica, vlastitih trezorskih dionica, premije dionica, zadržane neraspoređene dobiti i ostalih rezervi formiranih iz dobiti nakon oporezivanja na osnovu odluke Skupštine Banke, neto revalorizacijskih rezervi po osnovu promjena fer vrijednosti imovine (akumulirana sveobuhvatna dobit), umanjen za iznose trezorskih dionica, nematerijalne imovine i odložene porezne imovine.

Dopunski kapital se sastoji od općih umanjenja vrijednosti za kreditni rizik, izračunatih kao 1,25% iznosa izloženosti ponderiranog rizikom, umanjenih za nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu. Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke računaju se u skladu s propisima FBA. Banka računa rezerviranja za kreditne gubitke po FBA metodologiji po svakom ugovoru. Pozitivna razlika se prikazuje kao nedostajuće rezerve za kreditne gubitke.

Propisane minimalne stope kapitala su sljedeće:

- stopa redovnog osnovnog kapitala 6,75%
- stopa osnovnog kapitala 9%
- stopa regulatornog kapitala 12%

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti Banka je također dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji se mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukupni ponderirani rizik koji služi za izračun adekvatnosti kapitala uključuje:

- rizik ponderirane aktive i kreditnih ekvivalenata,
- pozicijski, valutni, robni rizik, i
- operativni rizik.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNI ZAHTJEVI (NASTAVAK)

Na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine Banka je bila usaglašena sa svim eksternim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2020. godine, adekvatnost kapital Banke iznosila je 18,9% (2019: 17,0%).

	2019	2020
Osnovni kapital – Tier 1 kapital		
Plaćeni instrumenti kapitala	86.473	86.473
Premija na dionice	3.000	3.000
Ostale rezerve	45.205	45.205
Zadržana dobit	61.271	71.660
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	3.904	4.255
Manje: Nematerijalna imovina	-3.582	-5.031
Manje: Odgođena porezna imovina	-1.056	-1.677
Manje: Značajna ulaganja u subjekte finansijskog sektora	-595	-607
Manje: Odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo	-5.406	-
Ukupno Osnovni kapital	189.214	203.278
Dopunski kapital - Tier 2 kapital		
Opšti ispravci vrijednosti za kreditni rizik	12.162	-
Subordinisani dug	9.779	9.779
Odbici od dopunskog kapitala – ostalo	-21.941	-
Ukupno Dopunski kapital	-	9.779
Regulatorni kapital	189.214	213.057
Ponderisani kreditni rizik (nerevidirano)	972.993	1.044.955
Pozicijski, valutni i robni rizik (nerevidirano)	20.730	2.138
Ponderisani operativni rizik (nerevidirano)	119.463	78.258
Ukupno ponderisani rizici	1.113.186	1.125.351
Adekvatnost kapitala (%)*	17.0	18.9

* Iznosi kapitala i ostalih bilansnih pozicija u prethodnoj tabeli su obračunati u skladu sa regulativom Agencije za bankarstvo

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA

a) Politika i strategije upravljanja rizicima

Ključna funkcija svake banke je svjesno i selektivno preuzimanje rizika te profesionalno upravljanje takvim rizicima. Proaktivna politika i strategija upravljanja rizicima Banka ima za cilj uspostaviti uravnotežen omjer preuzetih rizika i povrata kako bi se ostvarili održivi i adekvatni povrati na kapital.

Banka koristi upravljanje rizicima i kontrolne funkcije koje su proaktivne i prilagođene njihovom poslovnom profilu i profilu preuzetih rizika, a koje se temelje na jasnoj strategiji preuzimanja rizika koja je dosljedna poslovnoj strategiji Grupe i fokusirana na rano prepoznavanje i upravljanje rizicima i trendovima. Osim dostizanja internih ciljeva djelotvornog i učinkovitog upravljanja rizicima, razvijene su strukture upravljanja rizicima i kontrolne funkcije Banke kako bi zadovoljile eksterne i regulatorne zahtjeve.

U skladu s poslovnom strategijom Banke, ključni rizici su kreditni, tržišni, operativni te rizik likvidnosti. Banka se također fokusira i na upravljanje makroekonomskim rizikom kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika.

b) Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na nemogućnost druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanj enje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kategorizacija rizičnosti klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata. Izloženost kreditima se kontrolira ograničenjima klijenata koje mjesečno pregleda i odobrava Uprava Banke kroz izvještaje koje dostavlja Sektor upravljanja rizicima.

Izuzev za navedeno u tabeli datoj ispod, knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting)

Svrha internog rejtinga je obezbjeđivanje ispravnog prikaza kreditnog rizika u portfoliu Banke, te osiguranje ispunjenja Basel II kriterija. Interni rejting ima ključnu ulogu u procesu upravljanja kreditnim rizicima i donošenju odluka. Rejting je važan ulazni parametar za risk rezervacije, cijenu rizika, upravljanja kapitalom i kreditne odluke. Interni rejting je preduslov za bilo koji kreditni zahtjev i/ili odobrenje.

Svi rejting relevantni klijenti i grupe klijenata (odnosno svi dužnici sa dužničkom ili sudužničkom relacijom u odnosu na relevantne izloženosti rizicima i jemci) moraju biti ocijenjeni.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izračun umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke obavlja se na mjesečnoj osnovi, na nivou izloženosti/imovine, u valuti izloženosti. Za izračunavanje rezervi za gubitke primjenjuje se model očekivanog kreditnog gubitka (ECL) koji se temelji na pristupu u tri faze koji vodi do 12-mjesečnog ECL ili doživotnog ECL-a.

Pristup na temelju faza (eng. stage) znači da ako finansijska imovina nije priznata kao kupljena ili nastala finansijska imovina umanjene vrijednosti (POCI), tj. finansijska imovina umanjene kreditne vrijednosti pri početnom priznavanju, onda ovisno o statusu umanjenja vrijednosti i procjeni povećanja kreditnog rizika, finansijska imovina se raspoređuje u jednu od sljedećih faza:

1) Faza 1 uključuje:

a) Finansijsku imovinu pri početnom priznavanju, osim:

i) POCI imovine

ii) Imovine čije je početno (bilansno) priznavanje potaknuto prvom upotrebom obavezujuće kreditne obaveze date drugoj ugovornoj strani za koju je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog statusa od potpisivanja (početnog priznavanja) te kreditne obaveze, ali koja nije u defaultu u vrijeme takve prve upotrebe

b) Finansijska imovina koja ispunjava uslove niskog kreditnog rizika

c) Finansijska imovina bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njenu kreditnu kvalitetu.

U fazi 1 rezerve za gubitke kreditnog rizika izračunavaju se kao 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak.

2) Faza 2 uključuje finansijsku imovinu sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali ne i kreditno umanjenu na datum izvještavanja, uključujući početno priznatu imovinu opisanu pod 1) a) ii) iznad.

U fazi 2 rezerve za gubitke kreditnog rizika izračunavaju se kao doživotni očekivani kreditni gubitak.

3) Faza 3 uključuje finansijsku imovinu koja je kreditno umanjena na datum izvještavanja. U trećoj fazi rezerve za kreditni gubitak izračunavaju se kao doživotni očekivani kreditni gubitak. Umanjenje vrijednosti se definiše kao nastanak jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove finansijske imovine. Svi događaji koji su uključeni u definiciju umanjene kreditne vrijednosti razmatraju se u definiciji defaulta koja se koristi u Banci.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Definicija statusa neispunjavanja obaveza (defaulta) i oporavka

U Banci se primjenjuje sljedeća definicija defaulta: Default je kada jedan ili oba sljedeća događaja nastanu:

- klijent kasni više od 90 dana sa bilo kojom materijalnom kreditnom obavezom, ili
- smatra se nevjerovatnim da će klijent platiti svoje kreditne obaveze u cijelosti bez realizacije kolaterala.

Kada je klijent u default-u, to znači da je njegov finansijski instrument kreditno umanjen odnosno u statusu neispunjavanja obaveza te mu se tom prilikom interni rejting "R" dodjeljuje. To dalje znači da su svi finansijski instrumenti klijenta defaultnog klijenta umanjene kreditne vrijednosti. Ako je klijent poboljšao na rejting koji nije default, tada sva njegova finansijska imovina više neće biti kreditno umanjena.

Materijalnost dospelje kreditne obaveze ocjenjuje se prema pragu, koji je definisan od strane nadležnih regulatornih tijela. Ovaj prag odražava razinu rizika koji nadležno tijelo smatra razumnim.

Proces procjene PD-a

Proces procjene PD-ija se vrši u zavisnosti od dostupnih podataka i adekvatnosti samih podataka za određeni portfolio. Shodno tome primjenjuje se procjena cjeloživotnog PD-ija na osnovu metodološkog koncepta matične grupacije.

Za portfolio pravnih lica koristi se metoda analize prosječne stope defaulta. Ova se metoda temelji na brojanju svih migracija iz svakog posmatrnog rejtinga u default / ne-default u određenom vremenskom periodu. Procjena PD-ija za fizička lica je zasnovana na metodi kalibracije eksterne marginalne PD krivulje na jednogodišnji PD datog portfolia.

EAD

EAD, izloženost prema gubitku, čini ukupna izloženost (iznos) koja je podložna rezervacijama kreditnog rizika u skladu sa MSFI 9. Banka izračun EAD-a razlikuje na bilansnom i vanbilansnom dijelu. Generalno, u obzir se uzima bruto amortizirani trošak (GCA) i potencijalna buduća izloženost koja je najbolja procjena izdataka potrebnih u odnosu na bezuslovno obavezano buduće zaduživanje ili druge vanbilansne stavke kao što su garancije / akreditivi. Potencijalna buduća izloženost se procjenjuje koristeći faktor kreditne pretvorbe (CCF), koji se može definisati kao pokazatelj iskorištenosti za vanbilansne stavke kao što su garancije, akreditivi i instrumenti s karakteristikama kreditne linije (npr. tekući račun debitne ili kreditne kartice), što predstavlja neizvjesnosti iznosa koji se priznaje kao vanbilansna rezerva, kojim se bavi raznim sredstvima u skladu s okolnostima.

U procjeni potencijalne buduće izloženosti, Banka procjenjuje vrijeme i iznos potencijalnih novčanih odliva. Gdje je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezervisanja treba je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obaveze.

Procjena potencijalne buduće izloženosti se diferencira za dio portfolia za koji se u obzir uzimaju očekivani novčani tokovi iz otplatnog plana te za onaj dio portfolia za koji isto nije primjenljivo.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

LGD

Parametar LGD (loss given default) opisuje postotak nepodmirenih obaveza u trenutku neplaćanja (EAD) u slučaju neplaćanja. Generalni pristup je da se parametar Loss Given Default (LGD) procjenjuje na temelju pokazatelja oporavka migracije matrice. LGD koji Banka koristi za izračunavanje gubitaka zbog umanjenja vrijednosti kredita i ostalih potraživanja zasnovan je na regulatornim stopama za LGD, koje se razlikuju od LGD za osigurane i neosigurane izloženosti. Pored toga, za neisplaćene izloženosti Banka primjenjuje strože vrijednosti LGD-a od regulatornih, za izloženosti koje su u zakašnjenju duže od 3 godine, kako bi se prevazišlo potencijalno podcjenjivanje CLA u budućnosti, s tendencijom povećanja sa povećanje vremena u zadanim postavkama.

Podaci o budućim događajima

Banka za mjerenje ECL koristi opšteprihvaćene podatke o budućim događajima. Najznačajnije pretpostavke za podatke o budućim događajima koje su u korelaciji s nivoom ECL i dodijeljenim ponderima na dan 31. decembra 2020. Godine bile su kako slijedi:

Ponderi primijenjeni po indikatoru i segmentu

	Corpo – SME	Micro	Retail
BDP rast	50%	60%	70%
Inflacija	-	-	-
Nezaposlenost	50%	60%	30%

Primjena FLI shifts-a i novih PD proizvela je procijenjeni učinak od 0,5 miliona KM.

Da bi uključila različite makro scenarije, Banka je koristila tri različita scenarija (pad, osnovni, rast). Ovi scenariji su dobiveni od Erste Grupe.

Scenarij	Vjerovatnoće scenarija		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2020	2021	2022
Pad	100%	50%	50%
Osnovni	-	40%	40%
Rast	-	10%	10%

Scenarij	Stopa rasta GDP-a		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2020	2021	2022
Pad	-4,26%	-1,80%	-0,35%
Osnovni	-4,26%	3,00%	2,80%
Rast	-4,26%	4,36%	4,16%

Scenarij	Stopa inflacije		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2020	2021	2022
Pad	-1,42%	-1,80%	-0,01%
Osnovni	-1,42%	0,90%	1,50%
Rast	-1,42%	2,06%	2,66%

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Scenarij	Stopa nezaposlenosti		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2020	2021	2022
Pad	17,11%	28,37%	24,54%
Osnovni	17,11%	16,40%	16,00%
Rast	17,11%	14,71%	14,31%

Podaci o budućim događajima(nastavak)

Za 2020. godinu korištene makrovarijable su zaprimljene od Erste Group. Vjerovatnoće za različite scenarije za 2020. godinu samo su tehnički postavljene na 100%.

Vjerovatnoće za tri scenarija (pad, osnovni, rast) izračunavaju se u koordinaciji sa Erste Grupom. Za period 2020-2022 korištene makrovarijable su preuzete od Erste Grupe.

Grupisanje finansijske imovine mjerene na kolektivnom pristupu

Grupisanje finansijske imovine mjerene na kolektivnom pristupu se primjenjuje u slučajevima:

- Kada nema objektivnih dokaza o umanjenju vrijednosti ili
- Kada postoje dokazi o umanjenju vrijednosti, ali izloženosti nije pojedinačno značajna.

Grupisanje finansijske imovine mjerene na individualnom pristupu

Grupisanje finansijske imovine mjerene na individualnom pristupu se vrši na osnovu važećih regulatornih smjernica koje definišu prag značajnosti za izloženosti koje se smatraju pojedinačno značajnim.

U slučaju Sparkasse Bank d.d. BiH ovaj prag iznosi 150 hiljada BAM. Individualno značajna izloženost se individualno testira na objektivni dokaz o umanjenju.

Metodologija za POCI

POCI imovina nije dio prijenosa u fazama bez obzira na promjenu klijenta u kreditnom riziku nakon početnog priznavanja POCI imovine, POCI imovina podliježe očekivanim doživotnim kreditnim gubicima od početnog priznavanja do potpunog depriznavanja. Nadalje, očekivani doživotni kreditni gubici, koji se očekuju na datum početnog priznavanja POCI imovine, moraju se uzeti u obzir pri izračunu fer vrijednosti imovine na taj datum i ne priznaju se kao rezerve za kreditne gubitke (dok naknadne promjene u tim prvobitnim očekivanjima rezultiraju samo priznavanjem rezervi za kreditne gubitke samo ako rezultiraju nižim očekivanjima u odnosu na datum početka, dok se oni koji rezultiraju boljim očekivanjima u odnosu na datum početka priznavanja priznaju kao povećanje bruto knjigovodstvene vrijednosti POCI imovine). Zbog svih tih razloga, POCI se definiše kao "faza" sam po sebi, budući da se POCI imovina nikada nije u potpunosti ponašala ni kao imovina faze 3, niti kao imovina faze 2 ili 1, bez obzira na promjenu u kreditnom riziku klijenta nakon početnog priznavanja.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk – SICR)

Banka zasniva svoju procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika na osnovu redovne mjesečne procjene kvalitativnih i/ili kvantitativnih pokazatelja kreditnog boniteta klijenata. Kvalitativni elementi uključuju indikatore koji su rezultat redovnog procesa praćenja klijenata kroz sistem ranog upozorenja klijenata (eng. skr. EWS) kao i druge elemente (npr. dane kasnjenja) i podatke dostupne Banci. Kvantitativni elementi se oslanjaju na praćenje apsolutne i relativne promjene vjerovatnoće defaulta komitenta u odnosu počevši od datuma inicijalnog priznavanja određenog finansijskog plasmana.

Kreditna izloženost

U kreditnu izloženost uvršteni su svi finansijski instrumenti kojima Banka raspolaze osim novca u blagajni i stanja na računima kod Centralne banke BiH.

Minimalne stope za očekivane kreditne gubitke

Kada je riječ o vrijednosti očekivanih kreditnih gubitaka izračunatoj u skladu s metodologijom opisanom u dijelu 3. ove Politike, Banka će primijeniti minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka definirane u ovom odjeljku, koristeći onu koja je veća od sljedećih vrijednosti:

- vrijednost očekivanih kreditnih gubitaka izračunata u skladu sa internom metodologijom
- vrijednost očekivanih kreditnih gubitaka izračunata korištenjem minimalnih stopa očekivanih kreditnih gubitaka kako je definirano u nastavku.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazi 1

Za izloženosti klasifikovane u nivo kreditnog rizika 1, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u najmanje datim iznosima:

- 1) za izloženosti sa malim kreditnim rizikom - 0,1% izloženosti,
- 2) za izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine, koje imaju kreditnu ocjenu priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga, a koje su u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke svrstane u srednji kreditni kvalitet 3 i 4 - 0,1% izloženosti,
- 3) za izloženosti prema bankama i drugim subjektima iz finansijskog sektora koji imaju kreditnu procjenu priznate eksterne institucije za ocjenu kreditnog rejtinga koji su, u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke, klasifikovani u nivoe kreditnog kvaliteta 1, 2 ili 3 - 0,1% izloženosti,
- 4) za sve ostale izloženosti - 0,5% izloženosti.

Očekivani kreditni gubitak za izloženosti u vidu gotovine u blagajni i gotovine u banci iznosi 0%, pod uslovom da su ispunjeni svi uslovi koji se odnose na zaštitu imovine propisani podzakonskim aktom kojim se uređuje sistem internih kontrola u Banci.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazi 2

Za izloženosti klasifikovane u nivo kreditnog rizika 2, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosu većem od 5% izloženosti.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazi 3

Za izloženosti klasifikovane u nivo 3 kreditnog rizika, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosima definiranim u Tabeli 1 ili Tabeli 2, kao minimum.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom:

Br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	Do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	25%
3.	od 271 do 365 dana	40%
4.	od 366 do 730 dana	60%
5.	od 731 do 1460 dana	80%
6.	preko 1460 dana	100%

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom:

Br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	45%
3.	od 271 do 365 dana	75%
4.	od 366 do 456 dana	85%
5.	preko 456 dana	100%

Banka utvrđuje minimalne očekivane kreditne gubitke u skladu sa dijagramom ispod:

Izloženost nije osigurana prihvatljivim kolateralom		Očekivani gubici u skladu sa tabelom 2
Izloženost djelomično osigurana prihvatljivim kolateralom	Osigurani dio	Očekivani gubici u skladu sa tabelom 1
	Neosigurani dio	

Ako je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti. Stoga procjena budućih novčanih tokova od prihvatljivog kolaterala svedena na sadašnju vrijednost mora biti veća od 20% takve izloženosti.

U slučaju da Banka ne uspije naplatiti potraživanja u periodu od tri godine, morat će evidentirati u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

U slučaju restrukturiranih izloženosti, Banka će, tokom svakih 12 mjeseci perioda oporavka, održavati očekivane kreditne gubitke na istom nivou pokrića koji je formiran nakon odobrenja za restrukturiranje, koji ne može biti manji od 15% izloženosti.

Banka je dužna da u svojim knjigama utvrdi i evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti za svako treće i naknadno restrukturiranje prethodno restrukturirane izloženosti, koja je u trenutku restrukturiranja bila klasifikovana u fazu 3 ili u imovinu POCI-a, osim za situacije u kojima je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti.

Za izloženosti kod kojih klijent nije ispunio svoje obaveze prema Banci u roku od 60 dana od dana zahtjeva za plaćanjem po prethodno izdanoj garanciji, najkasnije, Banka će biti dužna utvrditi i evidentirati u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznos od 100%, osim u situacijama kada je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, tada ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti.

Za NPL-ove se smatra da postoji neizvjesnost naplate prihoda od kamata, pa će se stoga priznavanje ove imovine u bilansu uspjeha odgoditi do njihove naplate. Takva potraživanja od kamata evidentirat će se u knjigama Banke do njihove naplate.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja od faktoringa i finansijskog lizinga, kao i ostala potraživanja

Stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja od faktoringa i finansijskog lizinga, kao i ostala potraživanja date su ispod:

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka

Br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	bez kašnjenja u materijalno značajnom iznosu	0,5%
2.	do 30 dana	2%
3.	od 31 do 60 dana	5%
4.	od 61 do 90 dana	10%
5.	od 91 do 120 dana	15%
6.	od 121 do 180 dana	50%
7.	od 181 do 365 dana	75%
8.	preko 365 dana	100%

Pri određivanju broja dana kašnjenja za potraživanja, Banka će uzeti u obzir neizvršenje obaveza u otplati obaveza prema banci u materijalno značajnom iznosu.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti kreditne izloženosti

2020	Izloženost kreditnom riziku	Rezervisanja	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	30.632	-47	-	30.585
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD	159.257	-74	3.881	163.137
Dužnički vrijednosni papiri	159.257	-74	3.881	163.137
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.241.448	-83.337	-	1.158.111
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	64.342	-73	-	64.269
Kredit i potraživanja od klijenata	1.177.106	-83.264	-	1.093.842
Potencijalne kreditne obaveze	357.702	-6.533	-	351.169
Ukupno	1.789.039	-89.991	3.881	1.703.002

2019	Izloženost kreditnom riziku	Rezervisanja	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	21.846	-37	-	21.809
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD	155.873	-962	3.306	159.179
Dužnički vrijednosni papiri	155.873	-962	3.306	159.179
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.200.942	-79.331	-	1.121.611
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	73.992	-97	-	73.895
Kredit i potraživanja od klijenata	1.126.950	-79.234	-	1.047.716
Potencijalne kreditne obaveze	305.060	-3.531	-	301.529
Ukupno	1.683.721	-83.860	3.306	1.604.128

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po pripadnosti (poslovnom segmentu) i finansijskom instrumentu

2020	Ostali depoziti po viđenju	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz OSD	Finansijska imovina po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
				Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od potraživanja od klijenata				
Države	-	-	159.257	-	6.002	-	-	814	166.073
Kreditne institucije	30.632	-	-	64.342	-	-	9	3.278	98.260
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	8.062	-	-	1.251	9.313
Nefinansijske institucije	-	-	-	-	571.468	5.922	5.922	321.780	899.170
Stanovništvo	-	-	-	-	585.642	-	-	30.580	616.223
Ukupno	30.632	-	159.257	64.342	1.171.175	-	5.931	357.702	1.789.039

2019	Ostali depoziti po viđenju	Finansijska imovina koja koja se mjeri po FV kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz OSD	Finansijska imovina po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
				Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od klijenata				
Države	-	-	155.873	-	1.552	-	-	5.514	162.938
Kreditne institucije	21.846	-	-	73.992	-	-	9	4.037	99.885
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	3.710	-	-	1.232	4.942
Nefinansijske institucije	-	-	-	-	546.915	-	14.601	266.148	827.664
Stanovništvo	-	-	-	-	560.110	-	53	28.129	588.292
Ukupno	21.846	-	155.873	73.992	1.112.287	14.663	14.663	305.060	1.683.721

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrumentu

2020	Ostali depoziti po viđenju	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz OSD	Finansijska imovina po amortiziranom trošku			Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
				Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od klijenata	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja		
Poljoprivreda i šumarstvo	-	-	-	-	7.608	-	612	8.221
Rudarstvo	-	-	-	-	12.289	934	1.094	14.318
Proizvodnja	-	-	-	-	159.548	2379	63.488	225.415
Snabdijevanje energijom i vodom	-	-	-	-	14.285	166	7.391	21.842
Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	57.642	-	91.996	149.637
Trgovina	-	-	-	-	232.094	1669	109.759	343.522
Transport i komunikacije	-	-	-	-	41.225	-	26.404	67.629
Ugostiteljstvo	-	-	-	-	12.334	-	859	13.193
Finansijske usluge	30.632	-	-	64.342	8.521	9	4.868	108.372
Nekretnine	-	-	-	-	7.878	-	600	8.478
Usluge	-	-	-	-	1.454	-	2.427	3.881
Javni sektor	-	-	159.257	-	6.008	-	-	165.265
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	-	-	-	-	12.050	-	8.532	20.582
Stanovništvo	-	-	-	-	576.676	-	28.864	605.539
Ostalo	-	-	-	-	21.563	774	10.808	33.146
Ukupno	30.632	-	159.257	64.342	1.171.175	5.931	357.702	1.789.039

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrumentu

2019	Ostali depoziti po viđenju	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz OSD	Finansijska imovina po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
				Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od potraživanja od klijenata				
Poljoprivreda i šumarstvo	-	-	-	-	5.299	41	870		6.210
Rudarstvo	-	-	-	-	12.562	887	708		14.157
Proizvodnja	-	-	-	-	154.273	2.483	57.538		214.294
Snabdijevanje energijom i vodom	-	-	-	-	9.344	183	3.941		13.468
Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	61.469	4.732	62.436		128.637
Trgovina	-	-	-	-	218.690	6.289	98.471		323.450
Transport i komunikacije	-	-	-	-	52.431	39	32.156		84.626
Ugostiteljstvo	-	-	-	-	12.094	-	421		12.515
Finansijske usluge	21.846	-	-	73.991	3.747	9	5.586		105.179
Nekretnine	-	-	-	-	9.862	-	-		9.862
Usluge	-	-	-	-	17.418	-	9.580		26.998
Javni sektor	-	-	155.873	-	1.558	-	5.500		162.931
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	-	-	-	-	3.371	-	758		4.129
Stanovništvo	-	-	-	-	550.170	-	27.095		577.265
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-		-
Ukupno	21.846	-	155.873	73.991	1.112.286	14.663	305.060		1.683.721

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i fazi

2020	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i OSD)	Garancije akreditivi i okviri	Ukupno
Poljoprivreda i šumarstvo	7.065	421	264	-	7.750	470	8.221
Rudarstvo	12.307	1.612	140	53	14.111	207	14.318
Proizvodnja	159.979	28.179	2.691	217	191.066	34.349	225.415
Snabdijevanje energijom i vodom	15.085	409	1	-	15.495	6.347	21.842
Građevina i građevinski materijali	59.937	12.986	1.025	-	73.948	75.689	149.637
Trgovina	220.437	36.850	7.994	540	265.821	77.701	343.522
Transport i komunikacije	33.567	14.405	2.029	139	50.141	17.488	67.629
Ugostiteljstvo	-	12.539	395	-	12.934	259	13.193
Finansijske usluge	103.844	-	-	-	103.844	4.528	108.372
Nekretnine	1.527	6.561	389	-	8.478	-	8.478
Usluge	1.253	1.067	-	-	2.320	1.561	3.881
Javni sektor	165.265	-	-	-	165.265	-	165.265
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	3.920	8.936	781	-	13.637	6.945	20.582
Stanovništvo	502.975	58.081	43.810	674	605.539	-	605.539
Ostalo	18.732	7.329	280	31	26.372	6.774	33.146
Ukupno	1.305.892	189.376	59.799	1.654	1.556.721	232.318	1.789.039
2020				Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Garancije akreditivi i okviri				205.654	26.662	2	232.318
Ukupno				205.654	26.662	2	232.318

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i fazi (nastavak)

2019	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i OSD)	Garancije akreditivi i okviri	Ukupno
Poljoprivreda i šumarstvo	5.205	36	500	-	5.741	469	6.210
Rudarstvo	12.027	1.139	611	35	13.812	344	14.157
Proizvodnja	167.336	6.298	7.772	231	181.637	32.657	214.294
Snabdijevanje energijom i vodom	10.359	120	192	-	10.671	2.798	13.468
Građevina i građevinski materijali	64.053	3.430	3.741	-	71.224	57.413	128.637
Trgovina	222.832	6.713	17.507	557	247.609	75.841	323.450
Transport i komunikacije	53.423	2.389	4.064	73	59.949	24.677	84.626
Ugostiteljstvo	10.548	1.316	392	-	12.256	259	12.515
Finansijske usluge	99.630	-	280	-	99.910	5.269	105.179
Nekretnine	7.212	1.142	1.508	-	9.862	-	9.862
Usluge	15.133	2.108	1.557	-	18.798	8.200	26.998
Javni sektor	162.931	-	-	-	162.931	-	162.931
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	3.763	111	63	10	3.947	182	4.129
Stanovništvo	512.118	27.366	37.410	371	577.265	-	577.265
Ukupno	1.346.570	52.168	75.597	1.277	1.475.612	208.109	1.683.721
2019	Faza 1			Faza 2	Faza 3	Ukupno	
Garancije akreditivi i okviri	203.836			3.031	1.242	208.109	
Ukupno	203.836			3.031	1.242	208.109	

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po fazi

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Izloženost kreditnom riziku 2020.	1.305.892	189.376	59.799	1.654	1.556.721
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	83,89%	12,17%	3,84%	0,11%	100,00%
Izloženost kreditnom riziku 2019.	1.346.570	52.168	75.597	1.277	1.475.612
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	91,26%	3,54%	5,12%	0,09%	100,00%

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji i fazi

	2020					2019				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Garancije akreditivi i okviri	Ukupno			
Tržište Erste Grupe	82.117	-	-	-	82.116	3.278	85.394			
Austrija	68.325	-	-	-	68.325	3.278	71.603			
Češka	-	-	-	-	-	-	-			
Hrvatska	13.776	-	-	-	13.776	-	13.776			
Srbija	16	-	-	-	16	-	16			
Ostale zemlje EU	86.217	-	-	-	86.217	-	86.217			
Slovenija	-	-	-	-	-	-	-			
Ostale EU države	86.217	-	-	-	-	-	86.217			
Tržišta u razvoju	1.137.464	189.357	59.697	1.651	1.388.170	229.040	1.617.210			
BiH	1.137.558	189.376	59.801	1.653	1.388.388	229.040	1.617.428			
Ukupno	1.305.892	189.376	59.801	1.653	1.556.721	232.318	1.789.039			

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Garancije akreditivi i okviri	Ukupno			
Tržište Erste Grupe	54.465	-	-	-	54.465	4.037	58.502			
Austrija	40.671	-	-	-	40.671	3.598	44.269			
Češka	-	-	-	-	-	439	439			
Hrvatska	13.789	-	-	-	13.789	-	13.789			
Srbija	5	-	-	-	5	-	5			
Ostale zemlje EU	111.658	-	-	-	111.658	-	111.658			
Slovenija	18.578	-	-	-	18.578	-	18.578			
Ostale EU države	93.080	-	-	-	93.080	-	93.080			
Tržišta u razvoju	1.180.447	52.168	75.597	1.277	1.309.489	204.072	1.513.561			
BiH	1.180.447	52.168	75.597	1.277	1.309.489	204.072	1.513.561			
Ukupno	1.346.570	52.168	75.597	1.277	1.475.612	208.109	1.683.721			

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po finansijskim instrumentima i kolateralima

2020	Izloženost kreditnom riziku	Kolaterali ukupno	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral vrijednost	MSF19 relevantno		
			Garancije	Nekretnine	Ostalo		Nije dospjelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	30.632	-	-	-	-	30.632	30.632	-	-
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD	159.257	-	-	-	-	159.257	159.257	-	-
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.241.448	414.221	5.505	367.975	40.741	827.227	1.147.529	32.771	61.148
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	64.342	-	-	-	-	64.342	64.342	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	1.177.106	414.221	5.505	367.975	40.741	762.885	1.083.187	32.771	61.148
Potencijalne kreditne obaveze	357.702	19.574	-	15.137	4.436	338.128	124.787	564	305.060
Ukupno	1.789.039	433.795	5.505	383.112	45.177	1.355.244	1.462.205	33.335	366.208

2019	Izloženost kreditnom riziku	Kolaterali ukupno	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral vrijednost	MSF19 relevantno		
			Garancije	Nekretnine	Ostalo		Nije dospjelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	21.847	-	-	-	-	21.847	21.847	-	21.847
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD	155.873	-	-	-	-	155.873	155.873	-	155.873
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.200.942	396.965	1.665	351.398	43.902	803.977	1.096.478	27.672	1.200.942
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	73.992	-	-	-	-	73.992	73.992	-	73.992
Kredit i potraživanja od klijenata	1.126.950	396.965	1.665	351.398	43.902	729.985	1.022.486	27.672	1.126.950
Potencijalne kreditne obaveze	305.060	18.409	594	15.295	2.520	286.651	94.745	2.179	305.060
Ukupno	1.683.721	415.374	2.259	366.693	46.422	1.268.347	1.368.943	29.851	1.683.721

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima

2020	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodojuća izloženost	Faza 1	-	166.073	98.260	8.787	730.684	507.735	1.511.540
	Faza 2	-	-	-	526	149.688	59.874	210.089
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	87	185	272
	Faza 2	-	-	-	-	7	-	7
	Faza 3	-	-	-	-	3.013	2.936	5.949
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	1.877	2.166	4.043
Neprihodojuća izloženost	Faza 3	-	-	-	-	229	358	587
	Faza 3	-	-	-	-	33	1.838	1.872
	POCI	-	-	-	-	0	33	34
	Faza 3	-	-	-	-	2.111	5.767	7.878
	POCI	-	-	-	-	20	42	62
	Faza 3	-	-	-	-	7.105	24.331	31.436
	POCI	-	-	-	-	445	105	550
	Faza 3	-	-	-	-	3.722	10.852	14.573
	POCI	-	-	-	-	147	-	147
		</						

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2019	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodojuća izloženost	Faza 1	-	162.939	99.884	4.663	761.485	521.435	1.550.405
	Faza 2	-	-	-	-	26.539	24.394	50.933
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	20	35	56
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	1.031	3.235	4.266
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	4.340	1.583	5.923
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodojuća izloženost	Faza 3	-	-	-	-	272	303	576
	POCI	-	-	-	-	1.469	2.365	3.834
	Faza 3	-	-	-	-	32	-	32
	POCI	-	-	-	-	1.263	3.967	5.230
	Faza 3	-	-	-	-	-	5	5
	POCI	-	-	-	-	11.399	22.491	33.891
	Faza 3	-	-	-	-	459	44	503
	POCI	-	-	-	280	19.249	8.433	27.961
	Faza 3	-	-	-	-	105	-	105
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
							Ukupno	1.683.721

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima – umanjenja vrijednosti

2020	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Performing	Faza 1	-	-140	-124	-319	-9.004	-3.917	-13.504
	Faza 2	-	-	-	-50	-11.626	-9.105	-20.781
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-12	-27	-40
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-166	-1.112	-1.278
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujuća izloženost	Faza 3	-	-	-	-	-1.017	-1.484	-2.501
	POCI	-	-	-	-	-35	-60	-95
	Faza 3	-	-	-	-	-5	-1.509	-1.514
	POCI	-	-	-	-	-0	-8	-8
	Faza 3	-	-	-	-	-1.372	-4.189	-5.562
	POCI	-	-	-	-	-7	-22	-29
	Faza 3	-	-	-	-	-6.175	-23.592	-29.767
	POCI	-	-	-	-	-168	-60	-228
	Faza 3	-	-	-	-	-3.722	-10.852	-14.573
	POCI	-	-	-	-	-110	-	-110
							Ukupno	-89.991

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima – umanjenja vrijednosti

2019	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodojuća izloženost	Faza 1	-	-1.004	-139	-102	-7.210	-3.472	-11.927
	Faza 2	-	-	-	-	-1.884	-5.714	-7.598
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-68	-1.450	-1.518
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-2.414	-1.117	-3.531
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodojuća izloženost	Kašnjenje > 90 dana <= 180 dana	-	-	-	-	-854	-1.683	-2.537
	Kašnjenje > 180 dana <= 1 godine	-	-	-	-	-16	-	-16
	Kašnjenje > 1 godine <= 5 godina	-	-	-	-	-1.016	-2.825	-3.841
	Kašnjenje > 5 godina	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-10.975	-15.974	-26.949
	POCI	-	-	-	-	-7	-	-7
	Faza 3	-	-	-	-280	-19.234	-6.422	-25.936
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
							Ukupno	-83.860

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

c) Upravljanje tržišnim rizikom

Tržišni rizik je rizik gubitka koji može nastati zbog nepovoljnih promjena tržišnih cijena i parametara koji iz toga proizlaze.

Sektor sredstava pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

Valutni rizik

Banka je izložena raznim vrstama rizika koji proizlaze iz kursa. To podrazumijeva rizik od otvorene valutne pozicije i ostalih rizika. Rizik od otvorenih valutnih pozicija je rizik povezan s neusklađenosti imovine i obveza u pojedinoj valuti ili od valutnih derivativa. Ova vrsta rizika može nastati ili od transakcija klijenata ili trgovanja za vlastiti račun te se prati i upravlja na dnevnoj razini. Izloženost valutnom riziku je ograničena regulatornim i internim limitima. Interni limiti su postavljeni od strane Uprave Banke.

Sljedeća tablica prikazuje najveće otvorene valutne pozicije na dan 31. decembar 2020. i 31. decembar 2019.:

	2019	2020
Euro	-13.076	837
Američki dolar	-171	-174
Ostalo	-418	-135

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena USD i drugim valutama. Uprava smatra da Banka nije izložena deviznom riziku za EUR jer je konvertibilna marka (BAM) putem valutnog odbora fiksno vezana za EUR.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tno povećanje i smanjenje u BAM u odnosu na USD. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili drugog kapitala kada BAM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja BAM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali sa suprotnim predznakom.

	USD Efekat	
	2019	2020
Dobit / (gubitak)	19	17

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

c) Upravljanje tržišnim rizikom (nastavak)

Rizik kamatne stope

Banka je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira i posuđuje sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti Tačku d).

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama i za derivativne i ne-derivativne instrumente na datum izvještajnog perioda. Za promjenjive kamatne stope pripremljena je analiza pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obaveza na dan bilansa stanja bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena umanjenja ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa.

Da su kamatne stope bile 50 baznih poena više ili niže a da su se druge varijable održale konstantnim, neto dobit za godinu koja je završila 31. decembra 2020. bila bi uvećana / umanjena za 5.100 hiljada BAM (2019.: za 5.814 hiljada BAM).

d) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, a u svrhu upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, pozajmicama od strane ostalih banaka i drugih finansijskih institucija, kao i ostalim izvorima finansiranja, a time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje rokove dospjeća finansijske imovine i obaveza.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za finansijsku imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na imovinu za koju Banka očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Dospijee finansijske imovine

2020	Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Bez kamata							
Sredstva kod CBBiH	-	138.219	-	-	-	-	138.219
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	-0,50%	35.505	-	-	-	-	35.505
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	-0,50%	64.341	-	-	-	-	64.341
Kredit i potraživanja od klijenata	4,75%	82.367	70.409	278.436	378.066	201.964	1.011.242
Dužnički vrijednosni papiri	2,43%	-	-	2.112	105.724	58.977	166.813
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	-0,55%	30.632	-	-	-	-	30.632
Kredit i potraživanja od klijenata	3,51%	13.789	9.860	56.635	206.079	200.298	486.661
2019		364.853	80.269	337.183	689.869	461.239	1.933.413
Non-interest bearing	-	131.968	-	-	-	-	131.968
Sredstva kod CBBiH	-	131.968	-	-	-	-	131.968
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	-0,50%	19.729	-	-	-	-	19.729
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	-0,77%	78.671	-	-	-	-	78.671
Kredit i potraživanja od klijenata	4,16%	78.899	57.331	241.452	285.044	138.666	801.393
Dužnički vrijednosni papiri	3,26%	-	-	22.549	50.761	84.216	157.526
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	3,58%	12.838	7.974	36.155	161.914	106.249	325.130
2019		322.105	65.305	300.156	497.719	329.131	1.514.417

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Banke za finansijske obaveze. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnica.

Dospijeće za finansijske obaveze

2020	Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Bez kamata							
Depoziti od klijenata i banaka	-	711.432	-	-	-	-	711.432
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	1,39%		100	-	50.596	-	50.696
Obaveze po uzetim kreditima	1,42%	2.238	3.254	5.507	3.295	-	14.294
Subordinisani dugovi	3,9%	-	-	-	-	12.158	12.158
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	1,27%	51.483	88.746	154.173	361.089	15.232	670.724
Obaveze po uzetim kreditima	0,89%	-	-	1.969	12.804	-	14.773
2019		765.153	92.100	161.649	427.784	27.390	1.474.077
Bez kamata							
Depoziti od klijenata i banaka	-	452.739	-	-	-	-	452.739
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	1,40%	-	15.696	16.647	25.531	-	56.873
Obaveze po uzetim kreditima	1,27%	-	-	4.303	27.417	-	31.720
Subordinisani dugovi	3,90%	-	-	-	-	12.579	12.579
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	1,29%	152.974	62.974	202.040	313.649	8.803	740.439
Obaveze po uzetim kreditima	1,97%	-	-	2.445	6.845	-	9.290
		605.713	78.670	224.434	373.442	21.382	1.303.640

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjelih finansijskih sredstava.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

Ova napomena daje informacije o načinu na koji Banka procjenjuje fer vrijednosti različite finansijske imovine i finansijskih obaveza.

34.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja. U nastavku su informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehničke vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina / finansijske obaveze

Hijerarhija fer
vrijednosti

Tehnike vrednovanja i
ulazni podaci

31. decembar 2020.

31. decembar 2019.

Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
Bosni i Hercegovini: -

Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
Bosni i Hercegovini: -

Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
drugim zemljama:

- Belgija – 111 hiljada BAM

Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
drugim zemljama:

- Belgija – 111 hiljada BAM

Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
drugim zemljama:

- Hrvatska – 9,921 hiljada BAM
(Baa3/BBB)

Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
drugim zemljama:

- Hrvatska – 9,977 hiljada BAM
(Baa3/BBB)

- Austrija – 23,660 hiljada BAM (AA/AA)

- Austrija – 23,498 hiljada BAM (AA/AA)

- Belgija – 15,180 hiljada BAM (AA/AA)

- Belgija – 15,062 hiljada BAM (AA/AA)

- Francuska – 10,171 hiljada BAM
(AA/AA)

- Francuska – 10,021 hiljada BAM (AA/AA)

- Slovenija - 18,911 hiljada BAM (AA/A)

- Slovenija - 18,376 hiljada BAM (AA/AA)

Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
Bosni i Hercegovini:

- Ministarstvo finansija FBiH – 32,910
hiljada BAM (B+)

Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
Bosni i Hercegovini:

- Ministarstvo finansija FBiH – 40,841
hiljada BAM (B+)

- Ministarstvo finansija RS – 52,384
hiljada BAM (B+)

- Ministarstvo finansija RS – 41,404
hiljada BAM (B+)

Cijene koje kotiraju na
aktivnom tržištu.

Faza 1

Faza 2

Faza 2

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

34.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	2019					2020				
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Faza 1	Faza 2	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Faza 1	Faza 2
IMOVINA										
Novac i novčana sredstva	248.957	248.957	-	-	-	331.653	331.653	-	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	1.121.611	1.123.320	-	-	1.123.320	1.158.111	1.158.854	-	-	1.158.854
Kredit i potraživanja od banka	73.895	73.903	-	-	73.903	64.269	64.269	-	-	64.269
Kredit i potraživanja od klijenata	1.047.716	1.049.327	-	-	1.049.327	1.093.842	1.094.585	-	-	1.094.585
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	14.444	14.444	-	-	14.444	5.760	5.760	-	-	5.760
obaveze										
Financijske obaveze vrednovane po amortiziranom trošku	1.336.813	1.335.703	-	-	1.335.703	1.459.244	1.459.232	-	-	1.459.232
Depoziti od banaka	187.947	189.939	-	-	189.939	185.485	186.746	-	-	186.746
Depoziti od klijenata	1.148.866	1.145.764	-	-	1.145.764	1.273.760	1.272.486	-	-	1.272.486
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBAVEZE										
Financijske garancije	-	-	-	-	-	-	22	-	-	22
Neopozive obaveze	-	6.860	-	-	6.860	-	5.168	-	-	5.168

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

34.2 Fer vrijednost nefinansijske imovine i nefinansijskih obaveza Banke

Fer vrijednosti i hijerarhija fer vrijednosti nefinansijske imovine

2020	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirane tržišne cijene na aktivnim tržištima - Faza 1	Tržište po modelu na temelju promatrane razine podataka --Faza 2	Tržište po modelu na temelju promatranih ulaznih podataka koji nisu vidljivi na tržištu za Fazu 3
Imovina čija je vrijednost prikazana u bilješkama					
Ulaganje u nekretnine	1.025	1.025	-	-	1.025
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilansu stanja					
Imovina koja se drži za prodaju	-	-	-	-	-

2019	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirane tržišne cijene na aktivnim tržištima - Faza 1	Tržište po modelu na temelju promatrane razine podataka --Faza 2	Tržište po modelu na temelju promatranih ulaznih podataka koji nisu vidljivi na tržištu za Fazu 3
Imovina čija je vrijednost prikazana u bilješkama					
Ulaganje u nekretnine	3.497	3.497	-	-	3.497
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilansu stanja					
Imovina koja se drži za prodaju	-	-	-	-	-

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Od 1. februara 2021. godine Amir Softić je Predsjednik Upravnog odbora (zamjenjuje Sanela Kusturicu), dok je Amer Hadžikadić novi član Upravnog odbora.

18. marta 2021. godine FBA je donio Odluku o privremenim mjerama banaka kako bi se osigurao oporavak od negativnih ekonomskih posljedica izazvanih COVID-19, proširujući mogućnost prijave za mjere olakšica. Banka trenutno procjenjuje učinak spomenute Odluke. Banka ne očekuje značajne negativne uticaje Odluke na likvidnost u 2021. godini. Nadalje, Banka će nastaviti sa blagovremenom identifikacijom dužnika koji su negativno pogođeni pandemijom COVID-19 i njihovim grupisanjem u odgovarajuću fazu kreditnog rizika.

Nije bilo drugih značajnih naknadnih događaja koji bi imali značajan utjecaj na finansijske izvještaje za 2020. godinu ili koji bi zahtijevali objavljivanje u bilješkama uz finansijske izvještaje.

36. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 9. aprila 2021. godine

Amir Softić
Predsjednik Uprave

Igor Bilandžija
Član Uprave